

DE *Landeigenaar* IN VLAANDEREN

BELGIË - BELGIQUE
P.B.
3990 PEER
12/3118

DRIEMAANDELIJKS // JUNI - JULI - AUGUSTUS
LANDELIJK VLAANDEREN VZW // NR. 67

Herijking pachtwet
Conceptnota natuursubsidies

dossier Algemene Ledenvergadering 2015

Landelijk Vlaanderen

Voorzitter
Philippe Casier

Woord van de voorzitter

In de vorige Landeigenaar hebben wij de inhoud weergegeven van de inrichtingsnota voor de rode landbouwbedrijven die getroffen zijn door een mogelijke herstructurering in het kader van de PAS. Dit zijn de bedrijven die te veel (zwaarste categorie, meer dan 50%) emissies van nitraten veroorzaken tegenover de kritische drempel op de actuele en mogelijke habitats in de naburige SBZ. Deze bedrijven zullen zware maatregelen moeten nemen wat betreft hun bedrijfsvoering, waarvoor de inrichtingsnota de basis geeft voor het gebruik van het flankerend instrumentarium bij die maatregelen.

© Gert Beugnot

Ondertussen heeft de VLM de meeste van die rode bedrijven bezocht om een betere evaluatie te maken van hun reële situatie, hun toekomstperspectieven en de mogelijke maatregelen die ze zouden kunnen nemen. Hier volgen enkele interessante cijfers die verzameld werden:

- 134 rode bedrijven;
- 119 bezochte bedrijven;
- 40% runderen, 34% varkens, 19% pluimvee;
- 60% van de landbouwers is jonger dan 50 jaar;
- 90% is eigenaar van de bedrijfszetel en 90% is landbouwer in hoofdberoep;
- 35% zou een bedrijfsverplaatsing overwegen, 27% een bedrijfsbeëindiging al dan niet uitgesteld en 16% een bedrijfsreconversie, 6% het gebruik van de koopplicht.

Wij concluderen dus dat er van die 'rode' bedrijven eigenlijk weinig in pacht zijn; men concentreert zich dan ook op de exploitatieactiva en niet op de gronden of losse gronden.

De problematiek van emissies/depositaties zorgt voor veel politieke discussie, want er is druk om de gevolgen voor de bedrijven te beperken en vooral om daarover in de loop van de uitwerking van het programma al te communiceren. Zo worden verwachtingen opgewekt alvorens de gegevens wat betreft de effectief betrokken habitats en de werkelijke invloeden echt gekend zijn.

Men gaat er immers van uit dat wat nu al is aangekondigd een maximum zal zijn per bedrijf (in plaats van op Vlaams niveau) en eist dus dat er geen nieuwe bedrijven rood zullen worden in de toekomst. Dit hypothekeert de lopende en voorziene efficiënte allocatie van de doelen en de opname

van verantwoordelijkheid door de verschillende actoren zoals was afgesproken in het implementatietraject.

Die eis, van de landbouwsector, heeft natuurlijk gevolgen voor de andere actoren, met name zij die in de SBZ's de terreinen moeten beheren (dus ook de private beheerders). Om vervolgens de politieke beloftes waar te maken naar vermindering van het aantal getroffen bedrijven, wil men anticiperen op het resultaat van het afgesproken overleg in de overlegplatforms waar de verschillende actoren ondertussen hun doelen bespreken en hun bijdrage bepalen! Er is dus een soort 'voorafname' op 'mogelijke gebieden' die leidt tot het buiten bereik blijven van sommige evidente terreinen van de overheid en van natuurverenigingen, die perfect ingezet zouden kunnen worden voor hun engagementen, maar dus niet opgenomen zouden worden om geen nieuwe rode bedrijven te hebben.

In compensatie zullen dan doelen gerealiseerd moeten worden, elders, daar waar het misschien minder goed is of waar de kosten hoger zullen zijn of waar private partijen meer zullen moeten doen, al dan niet uit vrijwilligheid.

Het spel wordt dus scherp gespeeld en private beheerders zijn zeker geraakt, maar hoezeer is nog niet duidelijk. Dit is een eerste invloed van de PAS-herstructurering op de private beheerders!

Zij worden daarenboven ook getroffen door het aangekondigd herstelbeleid, d.w.z. terreinmaatregelen die ze zullen moeten nemen voor herstel van habitats (opkuis van het teveel

Ondertussen heeft de VLM de meeste van die rode bedrijven bezocht om een betere evaluatie te maken van hun reële situatie.

aan nitratedeposities als compensatie voor vergunningen voor naburige bedrijven). Hierop gaan wij voorlopig niet verder in, want de juiste inhoud van deze solidariteitsactie is nog te onduidelijk.

Naast de 135 rode bedrijven, zijn er ook bedrijven met code 'oranje'. De overheid is nu bezig met de redactie van de inrichtingsnota voor de ongeveer 1400 'oranje' bedrijven. Dit cijfer zal wel nog

moeten bevestigd worden na een gedetailleerde analyse, maar het is duidelijk dat tussen die bedrijven een groter aantal pachtboerderijen zal zitten en dat nu de verpachters ook in kaart moeten worden gebracht, wat tot nu toe niet gebeurde. Dit is een tweede invloed van de PAS-herstructurering. Wij hebben daarom ook de aandacht van de overheid hierop getrokken met de volgende tekst:

“Als vertegenwoordigers van eigenaars/verpachters van landbouwgoederen willen wij de aandachtspunten voor eigenaars van landbouwgoederen opgenomen bij de rode en oranje bedrijven oplijsten.

Bij rode bedrijven is het aantal pachtgoederen beperkt (blijkbaar 7 op 117), bij oranje bedrijven zal dat veel hoger zijn. Wij denken dat de gevolgen op pacht en eigendom ook in kaart moeten gebracht worden en, bij bevestiging van het kleurstatuut, de eigenaars verwittigd moeten worden. Het betreft eerder de bedrijfszetels, maar misschien ook het gebruik van sommige gronden. ➔

Beste lezer,

Onze Algemene Ledenvergadering telt elk jaar meer en meer leden. Dit jaar waren we ook vereerd hoge gasten uit de politiek en Europese Commissie te mogen verwelkomen. De aanwezigen konden genieten van een levendig debat rond het Europese natuurbeleid. Voor wie er niet bij kon zijn: www.landelijkvlaanderen.be. Ik wens u een zonnige zomer en veel lees- en kijkgenot.

Christophe Lenaerts, secretaris-generaal

Inhoud

Blz. 2	Woord van de voorzitter
Blz. 6	Herijking pachtwet
Blz. 11	Monitoring soorten
Blz. 14	Conceptnota natuursubsidies
Blz. 20	Algemene Ledenvergadering 2015
Blz. 30	Interview voorzitter Aanspreekpunt
Blz. 31	EU bosstrategie
Blz. 33	Wedstrijd 'Mooiste boom'
Blz. 34	Agroforestry
Blz. 38	Nieuwsflash
Blz. 40	8 ^e Forum for the Future of Agriculture
Blz. 42	Ecosysteemdiensten bos

Colofon

De Landeigenaar in Vlaanderen is een uitgave van
Landelijk Vlaanderen vzw | Lambermontlaan 410
1030 Brussel | tel. 02 217 27 40
E-mail: info@landelijkvlaanderen.be
www.landelijkvlaanderen.be

Hoofdredacteur en verantwoordelijke uitgever:
Christophe Lenaerts
Vormgeving: Gert Bogaerts
Realisatie: Valérie Vandenabeele & Anûk van der Steen
redactie@landelijkvlaanderen.be
Advertenties: sg@landelijkvlaanderen.be
© Landelijk Vlaanderen vzw

 www.facebook.com/landelijkvlaanderen

 twitter.com/LandelijkVla

Landelijk Vlaanderen

© Verantwoordelijke

Volgende punten werden op tafel gelegd bij het overleg over de inrichtingsnota voor de oranje bedrijven:

- Bij de terreinbezoeken zou de pachtsituatie van alle goederen en de duur ervan gekend moeten zijn (bv. loopbaanpacht met gekende duur), met grotere aandacht indien bedrijfsstopzetting wordt overwogen.
- Zijn er ook pachtgoederen die onder een erfgoedbescherming vallen? Hoe wordt er rekening gehouden met de erfgoedverplichtingen?
- Welke regeling kan getroffen worden in geval van stopzetting en dus beëindiging van de pachtrelatie over de vergoedingen tussen pachter en verpachter en de verantwoordelijkheid hiervoor?
- Wat zijn de mogelijke juridische gevolgen indien de pachter door de overheid uitbetaald wordt voor zijn investeringen, maar de goederen op het erf van een eigenaar blijven? Hoe zal men de bepalingen van art. 25 en 26 van de pachtwet over de gebouwen regelen?
- Een instrument van het flankerend beleid is de koopplicht, ook voor de eigenaar. Dit is soms een te

zware ingreep want veel eigenaars willen niet verkopen. Het is veel zuiniger om ook het instrument van de vergoede erfdienstbaarheid te gebruiken zoals voorzien in de instrumentenkoffer van de VLM. Een regeling kan dan getroffen worden met de eigenaar voor het verder gebruik van de goederen conform de vereisten.

De landbouwer heeft de keuze tussen de verschillende instrumenten van het flankerend beleid; de eigenaar zou ook de keuze moeten hebben tussen verkoop en erfdienstbaarheid.

Dergelijke mogelijkheid zou in de nieuwe inrichtingsnota kunnen opgenomen worden want dit heeft belang voor de communicatie naar de doelgroep die vandaag niet in beschouwing wordt genomen en toch veel vragen stelt.”

Het Natura 2000-programma, zowel bij het beheer van de betrokken terreinen als bij de reductie van de negatieve invloeden door de PAS, heeft zeer grote gevolgen en wij hebben hierboven drie elementen beschreven. In het maatschappelijk debat hebben de verschillende doelgroepen eigenlijk tegenstrijdige belangen, hoewel zij vanaf het begin hebben samengewerkt in de opbouw van het programma. Het was

ook bedoeld om in goede samenwerking te handelen, wat nu moeilijker wordt. En die situatie is nog verergerd door de steeds mindere budgettaire middelen die de gevraagde compensaties van elke groep verhinderen en dus het probleem nog scherper stellen.

Vraag is of in het geografisch kleine Vlaanderen, met een hoge densiteit van bevolking en veel claims op de ruimte, de doelstellingen die bepaald zijn jaren geleden nog realistisch blijven. De Europese Commissie is zich van de problematiek bewust en heeft een procedure voor 'REFIT' of 'fitness check' van de regelgeving gestart inclusief een publieke consultatie (zie ook verslag van onze Algemene Ledenvergadering, verder in deze editie).

Maar als er een herziening komt, is die nog jaren ver. Ondertussen moeten wij in de huidige context verder meewerken en proberen de belangen van de private beheerders zo goed als mogelijk te verdedigen in de hierboven beschreven ingewikkelde context

LEER OP HET HOOGSTE NIVEAU

Opleiding volgen bij inverde staat gelijk aan leren op het hoogste niveau. Boomverzorging is één van onze opleidingen die letterlijk en figuurlijk op topniveau worden gegeven. Maar ook voor veilig en ergonomisch omgaan met (natuur)werktuigen kan je bij inverde terecht. Kettingzaag, bosmaaier, zeis, haagschaar... Het lijkt soms simpel, maar dat is het niet altijd. De minder voor de hand liggende kneepjes leer je bij inverde. Wie de top bereikt behaalt na een test een Europees certificaat.

Praktisch, in de natuur. Bekijk het volledige opleidingsaanbod op www.inverde.be.

inverde
forum voor groenexpertise

Voorzitter
Philippe Casier

Denkpistes voor een herijking van de pachtwet

> Auteur: Philippe Casier, voorzitter Landelijk Vlaanderen

In de vorige nummers van de Landeigenaar hebben wij meermaals het thema van de landpacht en de mogelijke herziening ervan aangehaald. Wij hebben een basisnota opgesteld om te problematiek te beschrijven: landbouwgrond voor verpachters en pachters. Deze nota is in ons tijdschrift verschenen.

Begin april 2015 heeft de Commissie Landbouw van het Vlaams Parlement een hoorzitting gehouden waar de landbouworganisaties, de Kamer van Notarissen en Landelijk Vlaanderen hun voorstellen hebben kunnen toelichten. Deze hoorzitting kan u bekijken op <https://www.vlaamsparlement.be/commissies/commissievergaderingen/961373>.

Landelijk Vlaanderen heeft haar standpunt, opgenomen in de tekst hieronder, toegelicht. Sindsdien heeft de landbouwadministratie aan alle geïnteresseerde partijen gevraagd naar hun voorstellen en hun antwoord op een vragenlijst. Landelijk Vlaanderen is hierop ingegaan.

De federale pachtwet is een gewestelijke bevoegdheid geworden. Enkele knelpunten werden beschreven in een inleidende nota. Volgens veel auteurs is een aanpassing van die wet aan de hedendaagse omgeving wenselijk, waarbij gesteld wordt dat zij te veel in onevenwicht is in het voordeel van de pachters zodat verpachters hun gronden niet meer in reguliere pacht willen geven.

Landelijk Vlaanderen hanteert volgende uitgangspunten bij het formuleren van denkpistes:

- Het geloof in landbouw als belangrijke economische drager volgens de noden van een moderne en duurzame landbouwbedrijfsvoering.
- Het vrijwaren van de ter beschikking stelling van grond voor jongere en wetmatige gebruikers met rechtszekerheid ondanks allerhande aanspraken op de ruimte.

- Het motiveren van de grondeigenaars om gronden ter beschikking te stellen van landbouw, het oplossen van knelpunten en het vermijden van onzekere situaties op het terrein.
- De eigendomsrechten respecteren, de transparantie van het feitelijk grondgebruik en de vrijwaring van de kwaliteit van de gronden verzekeren.

In de inleidende nota werden volgende quick wins voorgesteld:

- Pachtprijs aanmoedigend maken.
- Verpachten interessanter maken via nieuwe wettelijke gebruiksformules als win-win.
- Fiscaliteit op verpachte gronden herzien.
- Oneigen gebruiken en onzekerheden afschaffen.
- Transparantie van de relaties verzekeren.
- Ecologische clausules onderzoeken.

Landelijk Vlaanderen

Hierna volgen ook voorstellen wat betreft ecologie, gebouwen, voorkeerprijs, monitoring, en tekstverbeteringen.

Met de Boerenbond heeft Landelijk Vlaanderen onderzocht welke verbeterpunten gemeenschappelijk konden voorgesteld worden. Deze zijn opgenomen in een nota die aan de minister in het najaar 2014 werd overhandigd en die in uw map ligt.

Er werd inspiratie gezocht bij de Nederlandse pachtwet die over de tijd meer flexibel is geworden en momenteel opnieuw wordt geëvalueerd; het recent 'Akkoord van Spelderholt' tussen betrokken partijen heeft voorstellen geformuleerd*. Deze teksten zijn opgenomen in uw map. Ook de Franse wetgeving kan inspiratie bieden wat betreft ecologische clausules.

1. Pachtprijs

De druk op de markt veroorzaakt spanningen op de reële pacht prijzen. De VLM heeft trouwens een instrument 'pachtaanvaardingvergoeding' als financiële prikkel moeten invoeren om daarmee rekening te houden. In Wallonië wordt een verhoging van het precair drempelgeld waargenomen met de daaropvolgende grotere kwetsbaarheid voor de bedrijven.

Het valt ook te verantwoorden dat landbouwers torenhoge prijzen betalen wanneer grond te koop staat terwijl de pacht door een overbeschermd stelsel bijzonder laag blijft. Ook hier moet naar een evenwicht gestreefd worden.

De pacht prijs voor langetermijnpacht en voor loopbaanpacht is een goede basis voor herwaardering. Zo ook kan de hoogte van het pachtgeld meer algemeen gekoppeld worden aan de duur van het contract en/of volgens ruimtelijke bestemmingen.

Het huidige systeem (KI x coëfficiënt) is aan zijn grens gekomen. Het kadastraal inkomen is niet meer objectief en de differentiaties van onderhandelde coëfficiënten tussen de provincies en in de landbouwzones zijn niet meer in evenwicht.

In theorie kan de pacht prijs best gebonden worden aan de landbouwwaarde van het perceel dat modelmatig een 'objectieve' differentiatie krijgt. Deze waarde wordt nu al gebruikt om de gevolgen van overheidsprojecten en -plannen op de landbouw te evalueren. De

landbouwgevoeligheidsanalyse en de landbouwwijmpact bv. berekenen volgens een multicriteria-analyse op basis van ruimtelijke, juridische, bedrijfsgebonden en fysische parameters het relatief belang (de waarde) van elk perceel in de bedrijfsstructuur van de gebruiker. Het is logisch de pacht prijs aan deze waarde te koppelen meer dan aan het kadastraal inkomen.

Als men bij het huidige systeem van regelmatig onderhandelde aanpassingen blijft, zou de periode wat verlengd kunnen worden en de onderhandeling best op Vlaams niveau gevoerd worden i.p.v. provinciaal. In het huidige stelsel zijn, van provincie tot provincie, verschillende pacht prijzen tot stand gekomen voor vergelijkbare gronden in dezelfde landbouwstroken. Dit is louter te wijten aan het feit dat de oppervlakte van een streek groot of klein is in die provincie en bijgevolg al dan niet zwaar doorweegt in de onderhandeling.

Een eenmalige herziening van de prijs zou kunnen ingevoerd worden.

2. Alternatieve contractvormen

De resolutie van het congres van de Boerenbond van 2 december 2006 stelde al: 'Initiatieven om het pachten interessanter te maken zijn absoluut nodig. Via nieuwe wettelijke gebruiksformules, moet een win-win-situatie voor de eigenaar en de pachter ontstaan'. De gemeenschappelijke nota stelt nu voor:

*Zie ook artikel 'Stijgende pacht prijs' Landeigenaar nr. 66

- Alternatieve vrije contracten voor vaste duur van minimum 18 jaar.
- Het aanpassen van de minimale duurtijd van de loopbaanpacht naar 21 jaar.

De praktische modaliteiten ervan moeten uitgewerkt worden. Bijkomende pistes zijn:

- Bij het einde van een lange pacht, deze jaarlijks of met afspraak verlengbaar maken.
- Vrije pacht van 1 jaar of voor kleine oppervlaktes ('los land' zoals in Nederland) en/of commodaat met regeling voor de onroerende voorheffing. Dergelijke regeling zou de aantrekkelijkheid van alternatieve huur bv. voor paarden, kunnen verminderen in het voordeel van landbouw.
- Langere seizoenpacht/teelpacht bekijken. De regels over die vormen van deze overeenkomsten verduidelijken en versoepelen (samen met de korte pacht voor los land hierboven).

3. Fiscaliteit

De grond-, schenking- en erfenisfiscaliteit op verpachte gronden kan aangepast worden volgens de resolutie van 2 mei 2007 van het Vlaamse Parlement in het actieplan voor jonge landbouwers.

De schenkingsrechten bij landbouwbedrijfsoverdracht zijn nu 0%, de successierechten zijn 3 (rechtstreekse lijn) of 7% (onrechtstreekse lijn) inclusief voor de gronden. Voor roerende goederen zijn de voeten ook 3 of 7%. Het is logisch en rechtvaardig om voor verpachte gronden op lange termijn een gelijkaardig systeem in te voeren.

De onroerende voorheffing wordt nu door de verpachter betaald en is niet verrekenbaar.

De gemeenschappelijke nota stelt: **"Voor gronden en gebouwen die verpacht worden met een nieuw of vernieuwd pachtcontract van minimum achttien jaar, moet een verlaagd tarief gelden van drie percent voor de successierechten en de schenkingsrechten. Het geldt alleen voor goederen, verpacht onder de bepalingen van de pachtwet en niet voor andere contracten".**

Om dit systeem werkbaar te maken moet in de toekomst het bestaan van dergelijk contract voldoende zijn om het verlaagd tarief toe te passen wanneer een schenking of successie in de periode plaatsheeft. De vroegtijdige pachtbeëindiging kan opgevangen worden met inspiratie bij de gelijkaardige fiscale regels bij bosbeheerplannen.

4. Einde pacht

Oneigen gebruik, onzekerheid bij pensioenboeren, onderpacht, eigen exploitatie en 'eeuwendurende pacht' zijn grote knelpunten bij het aangaan van een nieuwe pachtrelatie.

- De bestaande regel over gepensioneerde landbouwer mag niet blindelings rusten op de voorwaarde dat de pachter van zijn pensioen moet genieten. Dit statuut is door de eigenaar niet gekend en dit moet opgelost worden.
- De gemeenschappelijke nota stelt: **"Tevens zou de opzeg van gepensioneerde boeren volgens art. 8 bis van de pachtwet vlotter moeten kunnen gebeuren".**
- Er kan gekeken worden naar regels voor opzeg voor eigen gebruik in kwetsbare gebieden en voor opzeg (aan gepensioneerde pachters) om in het gebouw te blijven wonen met een huurcontract.

- Art 45 en 46 voorzien verschillende vergoedingen voor de pachter bij het einde van de pacht. De bepalingen en de berekeningen moeten evenwichtig zijn ten aanzien van de pachter maar ook van de verpachter die mogelijks ook schade heeft geleden en het licht van de plaatsbeschrijving bij aanvang van de pacht, bv. de wijzigingen van de kwaliteit van het goed tijdens de pacht.
- Hoe wordt de pachtrelatie geregeld indien de pachter zijn vergunning verliest bv. na een negatieve passende beoordeling of bij inrichting door de overheid zoals in Sigma of bij herstructureringsmaatregelen van de Vlaamse Landmaatschappij zoals bij de PAS (Programmatische Aanpak Stikstof)?
- Een bijkomende clausule voor opzeg van de pacht bij verkoop waarbij op het einde van de lopende pachtperiode het goed vrijkomt (enkel om te vervreemden) kan onderzocht worden.

5. Transparantie

- Als gevolg van ruil van percelen tussen gebruikers (soms over generaties) weet de eigenaar vaak niet wie zijn grond gebruikt en is er onduidelijkheid, bij het einde van de pacht, over de feitelijke verantwoordelijkheid bij vervuiling en de elementen van plaatsbeschrijving van de aanvang van pacht. De verpachter weet niet

welke gronden aangegeven zijn in de verzamelaanvraag, of zij correct zijn aangegeven en wie juist aangeeft. Hij kent de milieu- of exploitatievergunningen niet.

Dit werd deels opgenomen in de gemeenschappelijke nota met: "Zo moeten eigenaars o.a. kunnen weten wie hun gronden aangeeft in de verzamelaanvraag".

- De eigenaar weet niet of langetermijnengagementen werden genomen door de pachter die langer zijn dan de pachtduur, bv. voor Natura 2000.
- Veel geschillen rijzen omdat de pachtclausules onduidelijk zijn. Zouden alle pachtcontracten, en zeker die van meer dan 9 jaar, niet schriftelijk moeten opgesteld zijn zonder de uitzonderingen van art. 3.1? Of ten minste aangemoedigd moeten zoals in de gemeenschappelijke nota gesteld: "Geschreven afspraken moeten sterk aangemoedigd worden onder de pachtwet. De andere overeenkomsten kunnen maar mits een geschreven contract".

Duidelijke afspraken zijn gewenst over wie juist de gebruiker is, over de duur van de pacht, over onderpacht, over de plaatsbeschrijving en over alle vandaag onduidelijke situaties, enkel al om te weten wie van het voorkooprecht geniet.

Hierbij worden best de knelpunten bij oncontroleerbaar verboden onderpacht of bij pachtoverdracht opgevangen.

6. Ecologie

- Een trilaterale relatie tussen overheid, verpachter en pachter is wenselijk om een aantal bepalingen in hun geheel te behandelen met betere doeltreffendheid o.a. voor instandhoudingsdoelen en indien de gevolgen langer zullen duren dan de pachtperiode. Dit werd deels in de gemeenschappelijke nota gesteld met: **"Goede afspraken moeten gemaakt worden in het geval van verbintenissen tegenover derden die de mogelijke duur van de pacht kunnen overtreffen, van gezamenlijke verplichtingen of acties in het open ruimte beleid of wanneer er invloed is op de staat van de pachtgoederen bij het einde van de pachtrelatie"**.
- Art. 24 tweede lid geeft een zekere aandacht aan regels omtrent de kwaliteit van de gronden maar misschien moeten die "gemoderniseerd" worden. Plaatsbeschrijvingen moeten systematischer zijn om te waken over de beveiliging van de staat van de goederen voor bodem, mest, water, erosie, milieu.
- Clausules kunnen regelingen treffen over: agroforestry, aanplantingen, kleine landschapselementen, scheuren van graslanden, fauna- en wildbeheer,

landschapszorg en hoevearchitectuur.

- De huidige wetgeving (art. 24) geeft de vrijheid van bebouwing van de pachtgronden aan de pachter. Wat indien de verpachter zijn persoonlijke ecologische ingesteldheid (bv. wat betreft GGO's, biologische landbouw...) wil laten gelden als voorwaarde om in pacht te geven?

7. Gebouwen

Schaalvergroting vraagt aanpassing van de omvang en de functionaliteit van de gebouwen. Deze worden soms te belangrijk ten opzichte van de wettelijke verplichtingen van de eigenaar die al dan niet zijn toestemming voor werken zal weigeren, als men zijn toestemming vraagt, wat niet verplicht is. Als hij die toelating wel geeft ontstaan er vaak betwistingen over de imputatie tussen de partijen van de waardeverhoging. Het gebruik van die gebouwen, de gedeelde verantwoordelijkheid en de kostendekking zijn problematisch bij een generatiewissel, bij het op pensioen gaan van een gebruiker die het gebouw niet verlaat of indien de kosten te hoog zijn.

Voor gebouwen die werden opgetrokken door de pachter wordt enkel pacht op de onderliggende grond betaald. De gebouwen waarop wel pacht betaald wordt zijn meestal ouder en hebben een zo laag kadastraal inkomen dat de

huurprijs ervan de meest elementaire onderhoudskosten niet dekt. Ook hier is een herwaardering hoognodig.

Art. 25 §1 geeft veel rechten aan de pachter maar het erfgoeddecreet vrijwaart niet de eigenaar van zijn zorgplicht voor beschermde landschappen en monumenten en van alle opgelegde toelatingen. Bij slechte relaties kan hij de verpachte goederen misschien zelfs niet betreden wat de administratie wel kan doen volgens het nieuw erfgoeddecreet.

Bij aankoop door de overheid van exploitatiedelen van landbouwactiva in pacht bij herstructurerings ontstaat er een onduidelijke situatie tegenover de verpachter.

8. Voorkooprecht

De gemeenschappelijke nota stelt: **“Het is aangewezen en conform de bedoeling van de wetgeving in zake het recht van voorkoop van de pachter, om geen recht van voorkoop meer te behouden voor gepensioneerde boeren”**. Opnieuw, deze informatie moet dus beschikbaar zijn maar daarnaast moet men ook het probleem van de niet meer actieve pachter die enkel zijn recht wil verzilveren oplossen.

Andere beperkingen van het voorkooprecht kunnen zijn:

- Bij verkoop in kwetsbare gebieden (onder voorwaarden).
- Als het hoofdbedrijf door de pachter verkocht of verlaten is.
- Indien de koper een “veilige verpachter” is. Nu kan de pachter zijn voorkooprecht transfereren naar een derde maar dit kan leiden tot misbruiken. Waarom kan de eigenaar niet zelf dergelijke veilige verpachter vinden, een kandidaat koper die de rechten van de zittende pachter formeel zal eerbiedigen?

9. Monitoring

Geschillen in de pachtrelatie worden nu beslecht door talloze vrederechters en het Hof van Cassatie of het raadplegen van de parlementaire werken bij de goedkeuring van de wet met soms wisselende zekerheid.

De wet heeft geen uitvoeringsbesluiten zodat alle wijzigingen decretaal moeten gebeuren zelfs voor kleine ingrepen wat omslachtig is.

Er bestaat geen plaats waar de pachtmaterie systematisch wordt opgevolgd. Bijkomende monitoring is wenselijk en kan bv. met het aanvullen van de taak van de Pachtprijscommissie voor bv.

- Monitoring van de evolutie van de pacht en pachtgerelateerde landbouwmaterie, van de evolutie van grond- en pachtmarkten op de markt (want nu zijn geen data beschikbaar).
- Het regelmatig verfijnen en updaten van clausules in de regelgeving.
- Internationale benchmarking, pacht-prijsvorming, minimale oppervlaktes...
- Eventuele verzoeningen, tegenstelbaar maken van provinciale prijsberekeningen, evaluatie van de pacht van ‘los land’...

Wallonië heeft een ‘Observatoire’ ingevoerd en dergelijk instrument werd al gedeeltelijk principeel gesteld in de gemeenschappelijke nota met: “Boerenbond en Landelijk Vlaanderen zullen de besprekingen over de pachtwet nauwlettend opvolgen en regelmatig met elkaar de evoluties bespreken”.

10. Tekstoptimalisatie en -modernisering

De tekst van de huidige wet dateert al en ondertussen kwamen er maatschappelijke evoluties. Een aantal sectorwetgevingen raken de pachtmaterie zonder ermee rekening te houden. Een technisch nazicht over coherentie en moderniteit is gewenst.

Conclusie

De landpacht is een deel van het burgerlijk recht dat de relaties tussen private partijen regelt en geen sectorinstrument is tussen overheid en burger. Beide partijen zijn de enige betrokkenen en moeten dus meewerken.

Vlaamse sectorregelgevingen, beleidsinitiatieven of wetenschappelijke studies houden (bijna) nooit rekening met de voor velen onbekende pachtrelatie en de burgerlijke rechten van de verpachter. Daardoor blijft de uitvoering van regelgevingen soms gebrekkig of ondoeltreffend.

Dames en Heren Parlementsleden,

U moet beslissen of en hoe de herijking van de pachtwet moet gebeuren. Wij hebben U als verpachtersvereniging redenen gegeven waarom in het voordeel van beide partijen. Wij hebben U een aantal pistes gegeven, wij hebben tussen partijen initiatieven genomen in die richting. Wij vragen natuurlijk om verder in de beleidsinitiatieven en voorstellen betrokken te worden want tot nu toe waren eigenaarorganisaties niet gestructureerd en dus meestal niet geraadpleegd.

U kunt minimale maar essentiële aanpassingen doorvoeren. Dit zal maar deels helpen. U kunt ook, al dan niet over de tijd, meer diepgaand het globaal

beeld bekijken zoals wij hierboven hebben voorgesteld om echt de doelstellingen te bereiken.

Wij willen constructief meewerken want wij weten dat enkel oplossingen duurzaam blijven door een goede samenwerking tussen verpachters en pachters zowel rond de tafel als op het terrein.

Als de herijking lukt, zouden de sectorregels best hierop afgestemd worden om een coherent geheel te vormen zonder, met niet doordachte reguleringen, de evenwichten te breken. Deze nieuwe dynamiek zal de vrucht zijn van de recente staatshervorming.

Woudaapje © Bernard Van Elegem

Monitoring soorten Natura 2000

> Auteur: Valérie Vandenabeele, Sr. Project Manager Natura 2000 & Policy Officer, Aanspreekpunt Privaat Beheer – Natuur en Bos

Voor de implementatie van de instandhoudingsdoelstellingen verwacht Europa om de zes jaar een evaluatie van de monitoring. Op die manier kan Europa nagaan of de genomen maatregelen toereikend zijn. In het kader van die monitoring kan de Vlaamse overheid zich toegang verschaffen tot nog nader te bepalen private eigendommen (bossen, velden, akkers). Hoewel het Natuurdecreet in de wettelijke mogelijkheid voorziet om het toegangsrecht eenzijdig op te leggen, zelfs af te dwingen, heeft het Aanspreekpunt Privaat Beheer – Natuur en Bos (APB-NB) in samenwerking met Hubertus Vereniging Vlaanderen (HVV) garanties voor de eerbiediging van het eigendomsrecht en het jachtrecht gevraagd en gekregen.

Monitoring

De monitoring van de habitats, waarvoor een degelijke expertise vereist is, zal op Vlaams niveau door het INBO (Instituut voor Natuur en Bosonderzoek) gebeuren. In het verleden ontwikkelde het INBO al de nodige expertise bij het opstellen van de Biologische Waarderingskaart (BWK = digitale laag die per eenheid weergeeft welk biotoop of biotoopcluster er voorkomt) en nadien ook de habitatkaart (update van de BWK die aangeeft welke biotopen geklasseerd worden als Europese habitattypes of habitatclusters). Daarnaast zal op perceelsniveau de monitoring van habitats door de eigenaar of de beheerder zelf op basis van de nieuwe natuurbeheerplannen worden aangevuld en dat mits gerichte controles van overheidsambtenaren. Om subsidies voor natuurbeheer- en ontwikkeling te krijgen, moet er immers worden nagegaan dat de maatregelen op een correcte manier worden genomen zodat het vooropgestelde resultaat wordt behaald.

Voor soorten vereist de monitoring een lager expertiseniveau, maar vaak wel een hogere intensiteit. Om de aanwezigheid, aantallen en zo de evolutie van een soort te bepalen, moet in de juiste periode een voldoende aantal keer geteld worden om een correct beeld te krijgen. De jagers onder ons weten zeer goed dat men niet op basis van één dag in het veld een correct zicht op het aantal aanwezige hazen of fazanten krijgt. Voor reewild is zelfs een telling over drie jaar nodig. En zo moeten we ook niet in de winter onze broedpopulatie zomertalingen gaan tellen...

Als meest gerenommeerde onderzoeksinstelling voor de natuur in Vlaanderen zal INBO instaan voor de correcte rapportering aan Europa. Maar aangezien INBO zelf niet voldoende capaciteit voor de begeleiding en de vorming van vrijwilligers heeft, wordt dit aan de hand van een bestek uitbesteed. Volgens het APB-NB en HVV werden er in het bestek een aantal zaken over het hoofd gezien. APB-NB heeft zodoende samen met het HVV het initiatief genomen om met INBO in overleg te treden. Zo werd er tot een afsprakenkader gekomen opdat vrijwilligers niet zomaar en naar willekeur zich toegang zouden kunnen verschaffen tot private terreinen.

Het afsprakenkader

Om op een statistisch verantwoorde manier de monitoring uit te voeren, moeten voor een aantal zeldzame soorten alle plaatsen van voorkomen worden onderzocht. Voor minder zeldzame soorten zal een willekeurig aantal gebieden van voorkomen worden geselecteerd om zo een representatief beeld te krijgen. Voor de overheid staat het als een paal boven water dat ook private terreinen zullen worden

contact op te nemen met de eigenaar en de jachtrechthouder om goede afspraken te maken over het tijdstip van de betreding, het toezicht door de eigenaar en/of de jachtrechthouder, de terugkoppeling, enz. Die afspraken kunnen onderling sterk verschillen, maar moeten wel de vooropgestelde monitoringsmethodologie toelaten (*Voor vogelmonitoring leidt het bezwaar van een eigenaar of jachtrechthouder tegen

Zwarte specht - © Bernard Van Elegem

betreden. APB-NB en HVV zijn zich zeer bewust van de weerstand die zulke eigendomsbeperking opwekt bij hun leden. Een strikt en haalbaar afsprakenkader moet vermijden dat de monitoring zou worden afgewend van zijn wettig doel, bijvoorbeeld om afbreuk te doen aan de private rechten van de eigenaar en/of de jachtrechthouder.

De afspraken

Vooreerst zullen de eigenaars en de jachtrechthouders van de betreffende percelen door INBO per brief tijdig worden verwittigd dat er zal worden gemonitord en wat dat precies zal inhouden. Wie niet akkoord is dat diens perceel door een vrijwilliger wordt betreden, kan (behalve voor vogelmonitoring*) meteen bezwaar indienen met als gevolg dat INBO zelf de monitoring zal uitvoeren. Indien er geen onmiddellijk bezwaar volgt, dan zal de vrijwilliger de contactgegevens van de eigenaar en de jachtrechthouder krijgen. De vrijwilliger dient dan tijdig

Voor soorten vereist de monitoring een lager expertiseniveau, maar vaak wel een hogere intensiteit.

de betreding door een welbepaalde bij naam genoemde vrijwilliger ertoe dat een andere vrijwilliger zal worden ingezet).

Verder is het voor eigenaars en jachtrechthouders belangrijk om te weten dat, tenzij met expliciete schriftelijke toestemming door de eigenaar, de monitoringsgegevens nooit aan het perceel teruggelinkt kunnen worden. De vrijwilliger kan de gegevens slechts linken aan een 5x5 kilometerhok dat op Vlaams niveau verrasterd is. Op die manier blijft de privacy gegarandeerd en kan toch een trend op Vlaamse schaal worden bepaald.

De vrijwilliger dient de afspraken met de eigenaar en jachtrechthouder te respecteren. Hij mag enkel de

monitoring strikt uitvoeren zoals beschreven en dient zich te onthouden van elke andere monitoring dan waarvoor hij bevoegd is. Ook het fotograferen en dergelijke meer is niet toegelaten, tenzij dit in uitzonderlijke gevallen nodig zou zijn voor de monitoring zelf. De eigenaar en jachtrechthouder zullen hiervan dan vooraf op de hoogte worden gebracht.

persoon, welke instelling, in het kader van welke opdracht, verrichte activiteiten, op welke gronden, voor hoeveel tijd en moment vertrek) en tevens bevestigt aan al zijn verplichtingen te hebben voldaan. Dit systeem laat APB-NB, HVV, INBO en de betrokken gemeente (-politie) toe informatie na te gaan in geval van problemen en de betrokken eigenaars of jachtrechthouders hierover snel te informeren.

alvast laten weten aan valerie.vandenabeele@privaatbeheer.be.

Van zodra wij meer informatie hebben over de monitoringslocaties, de opdrachtnemer en het plan van aanpak voor opleiding van vrijwilligers, communiceren wij hier verder over.

© Stock photo © MikeLane45

boven: Vroedmeesterpad - onder: Spaanse vlag - © Bernard Van Elegem

Bij niet naleven van de afspraken door de vrijwilliger, heeft de eigenaar of jachtrechthouder het recht deze meteen de toegang te ontfangen. De eigenaar of jachtrechthouder brengt – liefst binnen de 24 uur – het INBO op de hoogte, die de hem verleende machtiging voor de monitoring onherroepelijk intrekt.

Het INBO voorziet tevens een verplicht aanmeld- en verificatiesysteem (webapplicatie), waar de vrijwilliger zich binnen de 24 uren na de uitvoering van de monitoring registreert, de relevante informatie invult (dag, uur van aankomst, aantal personen en identiteit van elke

INBO, APB-NB en HVV engageren zich binnen dit afsprakenkader ook om op regelmatige basis samen te zitten om het systeem te evalueren en indien nodig het afsprakenkader bij te schaven.

Tot slot geven wij ook nog mee dat ieder die wil, zichzelf als kandidaat-vrijwilliger zal kunnen opgeven bij de opdrachtnemer om de monitoring van de soort naar wens in het gewenste gebied uit te voeren. Let wel, dat elke vrijwilliger na de opleiding zal moeten kunnen bewijzen de nodige kennis te hebben om de monitoring uit te voeren. Wie zichzelf geroepen voelt, kan dit

Kwartelkoning (Crex crex)

Classificatie: broedvogel

Statuut: bijlagesoort vogelrichtlijn; met uitsterven bedreigd

Kleur mannetje = vrouwtje: overwegend bruin gekleurd, van boven met zwarte vlekken met een blauwgrijze kop en nek

Geluid: "krex-krex"

Levenswijze: vliegt niet graag, maar rent bij gevaar snel weg en blijft zo verborgen tussen het lange gras

Broedvogel: zomergast in West-Europa. In Vlaanderen is de soort als broedvogel nagenoeg uitgestorven

Broedgebied: plekken waar de vegetatie minimaal 20 cm hoog is

Leefgebied: vochtige tot natte, weinig tot niet bemeste hooilandcomplexen met soortenrijke kruidenvegetatie (Europese habitats 6120, 6410, 6510 en 7230)

Voeding: vooral dierlijk materiaal zoals insecten, slakken en wormen

Beheer: niet of matig bemesten, maaibeurten (in de buurt) uitstellen tot na 31 juli (broedsels), waardoor jonge vogels de kans krijgen om op te groeien

Conceptnota subsidies voor geïntegreerd beheer Natuur

> Auteur: Maurits de Groot - Aanspreekpunt Privaat Beheer – Natuur en Bos

In deze nota wordt er een inhoudelijke beschrijving gegeven van de voorstellen voor het nieuw subsidiesysteem waarvoor er een juridische basis is gecreëerd in het Decreet van 21 oktober 1997 (Natuurdecreet). Deze conceptnota kan na politiek akkoord omgezet worden naar een ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering. Over sommige punten zijn de actoren, waaronder het Aanspreekpunt Privaat Beheer, nog niet akkoord en zijn er amendementen voorgesteld die door de politieke overheid zullen moeten beslecht worden. De grote lijnen werden reeds eerder besproken in de Landeigenaar, maar wij geven hierna nog een stand van zaken van de voornaamste bepalingen summier mee.

Beheer en opvolging

Beheersubsidies worden voorzien voor een natuurbeheerplan van minimum type 2. Voor de berekening van de beheersubsidies wordt de som gemaakt van een basissubsidie voor het beheer en de opvolging van vegetatiestreefbeelden en **supplementaire subsidies** voor bosvorming, leefgebieden van soorten, opvolging van resultaatindicatoren en onbeheerde climaxvegetaties. De basissubsidie is inherent aan een natuurbeheerplan van minimaal type 2 (ieder beheerplan zal er aanspraak op maken), terwijl de supplementaire subsidies pas toegekend worden wanneer er voldaan is aan enkele specifieke voorwaarden. De beheersubsidie wordt in het nieuwe systeem verlaagd voor percelen die in eigendom zijn van een overheid.

De beheersubsidie dient als vergoeding voor de beheerwerken en de opvolging van de natuurstreefbeelden bepaald in het beheerplan. Voor het beheer worden hiermee de kosten gedekt voor alle regelmatig terugkerende beheeractiviteiten, met als richtlijn dat de werken gemiddeld minimaal 1 keer per 10 jaar worden uitgevoerd. Voor werken die slechts uitzonderlijk (minder dan 1 keer per 10 jaar)

voorkomen in een beheerplan worden er **investeringsubsidies** voorzien. Voor de opvolging wordt van iedere beheerder verwacht dat minimaal de uitgevoerde beheermaatregelen worden opgevolgd en er iedere 6 jaar op basis van een terreincontrole een evaluatieformulier wordt ingevuld.

De beheersubsidies worden gekoppeld aan de oppervlakte natuurstreefbeelden die wordt nagestreefd in het beheerplan. Voor ieder natuurstreefbeeld wordt hierbij één forfaitair bedrag bepaald dat de nettokosten voor beheer en opvolging voor een groot deel (ongeveer 80%) vergoed. De natuurstreefbeelden worden onderverdeeld in categorieën met vergelijkbare beheerkosten. Voor iedere categorie zal één afgerond subsidiebedrag vastgelegd worden.

Voor deze subsidie geldt er een resultaatverbintenis. Dat betekent dat er in de eerste plaats gecontroleerd zal worden of de beheerder de doelstellingen heeft bereikt die werden vooropgesteld in het beheerplan. Enkel indien dit niet het geval is, zal er aan de hand van de geregistreerde beheermaatregelen gecontroleerd worden of de beheerder zijn terrein wel heeft beheerd zoals hij beschreven heeft in het beheerplan. Indien de beheerder naliert het vooropgestelde beheer te volgen, zullen sancties volgen.

Mogelijk supplement: Bosvorming

Deze vergoeding dient als gedeeltelijke compensatie voor de netto-opbrengsten die een private bosbeheerder misloopt door te kiezen voor de omvorming van zijn actueel productiebos.

Er is een goedgekeurd BHP van minimaal type 2, op het moment van het opstellen van het BHP beschikt de beheerder over een homogeen bosbestand dat voor minstens 80% bestaat uit niet-inheemse soorten als lork, Amerikaanse eik, Corsicaanse den, Douglasspar, populier en/of fijnspar en de beheerder kiest ervoor om de bestanden bepaald in de vorige voorwaarde om te vormen naar een natuurstreefbeeld uit de bijlage.

De basisbeheersubsidie die de beheerder krijgt voor het nastreven van natuurstreefbeelden wordt

verhoogd met € 100 per ha voor de oppervlakte die omgevormd wordt. Deze supplementaire vergoeding kan voor maximaal 12 jaar worden uitgekeerd, daarna valt de beheerder terug op de basisbeheersubsidie.

Mogelijk supplement: leefgebieden van soorten

Deze subsidie moet beheerders ertoe in staat stellen om maatregelen te nemen die het behoud en/of de verbetering van het leefgebied van een soort beogen. Er worden enkel subsidies voorzien voor regelmatig terugkerende maatregelen die supplementair zijn ten opzichte van het beheer van vegetaties. Voor eenmalige werken kan er een projectsubsidie aangevraagd worden via de investeringsubsidies.

De soorten worden ingedeeld in een aantal soortgroepen. In een tabel wordt een overzicht gegeven van de maatregelen waarvoor beheerders supplementaire subsidies kunnen krijgen.

Mogelijk supplement: opvolging resultaatindicatoren

De basisopvolging die gevraagd wordt voor ieder natuurstreefbeeld houdt ➔

De basisbeheersubsidie van natuurstreefbeelden waarvoor er resultaatindicatoren opgevolgd worden, wordt verhoogd met € 20/ha.

in dat de beheerder registreert welke beheermaatregelen zijn uitgevoerd + 6-jaarlijks een evaluatieformulier invult op basis van een terreincontrole. In sommige gevallen zal het ANB echter graag weten op welke manier de natuurstreefbeelden evolueren als gevolg van de keuzes in het beheerplan. Daarom kan er aan de beheerder gevraagd worden om tijdens de looptijd van het beheerplan al bepaalde resultaatindicatoren op te volgen. Dit betekent dat de beheerder zich in de komende 6-jaarlijkse periode meermaals op het terrein moet begeven om deze opvolging uit te voeren. Deze vergoeding dient als compensatie voor de opvolging van deze indicatoren.

De basisbeheersubsidie van natuurstreefbeelden waarvoor er resultaatindicatoren opgevolgd worden, wordt verhoogd met € 20/ha.

Investing

Bebossing en herbebossing

De regels voor de subsidiëring van bebossings- en herbebossingsprojecten zijn opgenomen in het BVR van 27/6/2003 betreffende de subsidiëring van beheerders van openbare en privébossen. Er worden hierin binnenkort enkele aanpassingen doorgevoerd, o.a.

om conform te zijn met de Europese regels omtrent PDPO-cofinanciering. Er wordt voorgesteld om deze regelgeving integraal over te nemen in het nieuwe subsidiebesluit. Deze subsidie is enkel beschikbaar in het kader van een beheerplan.

Investingssubsidies Natuur

Het projectoproepsysteem van de huidige (facultatieve) Investingssubsidies Natuur (zie ook oproep in vorige Landeigenaar) wordt behouden en vastgelegd als semi-gereguleerde subsidie voor eenmalige werken in functie van natuur.

Alle eenmalige of beperkt terugkerende (inrichtings)werken die gericht zijn op het creëren van gunstige abiotische omstandigheden voor het behalen van een natuurstreefbeeld komen in aanmerking voor deze subsidie. Op het moment van de subsidieaanvraag moet er een goedgekeurde verkenningsnota van een beheerplan van minimum type 2 zijn. Enkel werken die niet in eigen regie worden uitgevoerd, komen in aanmerking voor deze subsidie. De werken moeten voldoen aan de wetgeving rond overheidsopdrachten.

De beheerder kan deze subsidie ook aanvragen zonder beheerplan, maar verbindt zich er wel toe dat er binnen 3 jaar na de toekenning van de subsidie een goedgekeurd beheerplan van minimaal type 2 wordt ingediend.

Aankoop terreinen

Voor de aankoopsubsidies blijft de afspraak gelden dat 75% van het aankoopbudget van erkende terreinbeheerders wordt besteed. De doelgroep is nu wel natuurlijke personen en privaatrechtelijke rechtspersonen.

De subsidie is een vergoeding voor de aankoop van percelen die beheerd zullen worden ten behoeve van natuurbehoud (type 4). Om de subsidie te ontvangen, moet aan volgende voorwaarden voldaan zijn:

- De beheerder die de aankoopsubsidies aanvraagt moet op het moment van aanvraag beschikken over een goedgekeurd beheerplan type 4.
- Het aangekochte perceel voldoet aan de voorwaarden om erkend te worden als reservaat (art. 16terdecies, §2 Natuurdecreet).
- Het aangekochte perceel past binnen het globaal kader van een goedgekeurde verkenningsnota voor een beheerplan type 4 en ligt in de omgeving van dit beheerplan.
- Het perceel werd niet aangekocht van een administratieve overheid.

Er wordt een systeem uitgewerkt waarbij het subsidieniveau afhankelijk wordt gemaakt van het gemiddelde prijsniveau van vergelijkbare gronden in de regio. Dit heeft als doel een systeem te bekomen waarbij overal in Vlaanderen een degelijk aandeel van de

aankoop gefinancierd wordt, zodat de restfinanciering significant, maar niet onhaalbaar is, en marktverstoringen zo veel mogelijk worden tegengegaan.

Opmaak beheerplan

De subsidie dient als vergoeding voor de opmaak van een natuurbeheerplan. Hieronder vallen zowel de kosten voor de opmaak zelf als de kosten voor de inventarisaties die gemaakt moeten worden in functie van het beheerplan.

Het geldt wanneer een nieuw beheerplan van minimum type 2 wordt opgemaakt of een bestaand beheerplan van minimum type 2 wordt uitgebreid. In het laatste geval komt enkel de oppervlakte die toegevoegd wordt in aanmerking voor subsidies. Indien het een nieuw beheerplan betreft, moet dit beheerplan een minimale oppervlakte van 5 ha omvatten.

Wanneer 3 of meer beheerders samenwerken voor de opmaak van een beheerplan, wordt de subsidie nog eens verhoogd.

Toegankelijkheid

Bij de subsidies in functie van toegankelijkheid is er een belangrijke rol weggelegd voor de toegankelijkheidsregeling (TR). Dit instrument krijgt dezelfde functie voor de sociale functie van natuur en bos als het beheerplan voor de ecologische functie, i.e. het wordt het toelatingsticket tot en

het toetsingskader voor de subsidies m.b.t. de sociale functie. Indien de TR is opgenomen in een beheerplan, laat dit ANB toe om de visie van de beheerder(s) m.b.t. toegankelijkheid in acht te nemen en subsidies te koppelen aan de TR die, net als het beheerplan, iedere 6 jaar geëvalueerd zal worden.

Onderhoud toegankelijkheid

Deze vergoeding moet beheerders ertoe in staat stellen alle maatregelen te nemen om de opengestelde wegen en zones in de TR toegankelijk en veilig te maken/houden voor het publiek.

De beheerder maakt het terrein toegankelijk voor gebruikersgroepen die niet onder principiële toegankelijkheid vallen zoals fietsers, mountainbikers, ruiters... of stelt een speciale zone in, zoals een speel-, bivak-, honden- of vrij toegankelijke zone.

De oppervlakte van de terreinen waarvoor er subsidies worden aangevraagd is minimaal 5 ha. Indien er een speciale zone wordt ingesteld, vervalt deze voorwaarde. In de TR staat aangegeven welke wegen en zones in het gebied zijn opengesteld voor welke vormen van recreatie en wat het statuut (openbaar/privé) van de beheerder is.

Project toegankelijkheid

Voor deze subsidie wordt er gewerkt met een projectoproepsysteem, waarvoor er één keer per jaar projecten kunnen worden ingediend. Deze projectsubsidie moet beheerders de mogelijkheid geven

om inrichtingswerken uit te voeren die de sociale functie van natuur en bos kunnen bevorderen. Er is een lijst voorzien van inrichtingswerken die in aanmerking kunnen komen voor deze subsidie.

Het project zal voor ieder beoordelingscriterium een score op 10 krijgen. De scores worden toegekend op basis van een zo objectief mogelijk beoordelingskader. Daarnaast wordt aan ieder beoordelingscriterium een bepaald gewicht toegekend. Deze gewichten zullen gebruikt worden om aan de hand van de scores per beoordelingscriterium een gewogen gemiddelde te berekenen, die de eindscore voor het project vormt.

De beoordelingscriteria zijn: Toegankelijkheidsregeling en beheerplan (25%), uitgevoerde maatregel (25%), bezoekerspotentieel (25%) en kostprijs (25%).

Het subsidiabel bedrag wordt berekend door eventuele financiering door andere overheden af te trekken van de totale projectkost. Het subsidiebedrag zou hoger zijn voor natuurlijke personen en privaatrechtelijke rechtspersonen dan voor lokale besturen.

Werking onthaalpoorten

Voor het onthaal van het publiek in erkende reservaten kan een onthaalsubsidie toegekend worden aan een natuurbeheerder. Deze subsidie dient als vergoeding voor de werking van de onthaalpoorten.

Fiscaliteit

De inzet van fiscale instrumenten voor het bereiken van de natuurdoelen is momenteel het onderwerp van een studie. De resultaten van deze studie zullen, samen met een bestuurlijke toetsing, beslissen over de eventueel bijkomende inzet van fiscale instrumenten en het kader waarbinnen dit moet plaatsvinden.

Het voorstel dat momenteel wordt uitgewerkt voorziet de volgende fiscale vrijstellingen:

- Type 2: Vrijstelling erfbelasting,
- Type 3: Vrijstelling erfbelasting en schenkingsrechten,
- Type 4: Vrijstelling erfbelasting, schenkingsrechten, onroerende voorheffing en verkooprechten (registratierechten bij aankoop).

De vrijstelling van onroerende voorheffing voor milieubeschermende bossen en de vrijstelling van successierechten in VEN wordt geschrapt.

Het is belangrijk om te benadrukken dat dit voorstel onder invloed van een bestuurlijke toetsing en een inschatting van de budgettaire impact nog aangepast kan worden.

Overgangsmatregelen voor huidige beheerplannen en reservaten

Het basisprincipe is dat nieuwe subsidies slechts aangevraagd kunnen worden indien er een goedgekeurd natuurbeheerplan is (zoals beschreven in het ontwerp BVR natuurbeheerplannen

en erkenning van reservaten). Het type beheerplan zal dan beslissen in welke mate de subsidies van toepassing zijn, overeenkomstig de bepalingen uit deze conceptnota.

Voor de huidige erkende natuurreservaten gelden de volgende maatregelen:

- Zolang een beheerder een geldig, bestaand beheerplan heeft, blijft de oude regeling van toepassing en kan men met andere woorden geen gebruik maken van de nieuwe subsidieregeling.
- Recurrente en projectsubsidies in functie van toegankelijkheid kunnen niet gecombineerd worden met de oude openstellingsubsidies.
- Recurrente subsidies die gekoppeld waren aan het Bosdecreet en aangepast worden door het BVR subsidies (ecologische bosfunctie, openstelling) kunnen niet meer aangevraagd worden vanaf het jaar volgend op het jaar waarin het BVR subsidies van kracht wordt.

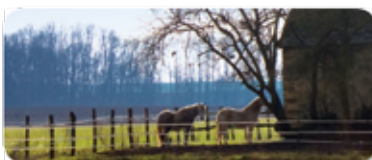
Voor de omzetting van een bestaand beheerplan naar een nieuw type natuurbeheerplan geldt dat er slechts subsidies voor de opmaak van het beheerplan kunnen aangevraagd worden indien de doelen van het beheerplan veranderen en de volledige goedkeuringsprocedure opnieuw doorlopen moet worden.

Landelijk VASTGOED ANDERS BEKEKEN

Agrarisch vastgoed

Vastgoed voor paardenliefhebbers

Landelijk wonen

DELEN

PRIVATE BANK

Geacht lid Landelijk Vlaanderen,

Uw erfgoed is een trots dat overgaat van de ene generatie op de andere. Het is meer dan enkel onroerend goed, het is het verhaal van een familie. Daarom verdient het ook de nodige aandacht.

Als dynamische goede huisvader streven we een gezonde groei en de bescherming van uw patrimonium na. Onze bedrijfsfilosofie en onze manier van werken weerspiegelen familiale waarden en een hechte bedrijfscultuur. Waarden zoals verantwoordelijkheid, respect, duurzaamheid, integriteit en betrouwbaarheid dragen we hoog in het vaandel. Wij houden van heldere, eenvoudige oplossingen die de tand des tijds kunnen doorstaan. Uw gesprekspartner is een expert die zich uitsluitend inzet voor de dagelijkse zorg van uw vermogen. Patrimoniumbeheer is een verhaal van wederzijds respect, gebaseerd op een langdurige vertrouwensrelatie. Contacteer één van onze zetels of bezoek de website www.delen.be voor een vrijblijvende afspraak.

Hoogachtend,

Het directiecomité van Delen Private Bank

Delen Private Bank, partner van Landelijk Vlaanderen

www.delen.be

Algemene Ledenvergadering 2015

> Auteur: Anuk van der Steen, Landelijk Vlaanderen - Foto's: Ksenia Timaeva

We ontvingen onze leden dit jaar op het mooie Domein Herkenrode. Het was een heerlijk warme dag en we zagen de participanten enthousiast toekomen op wandelschoenen én rubberen laarzen. Klaar voor het eerste luik van de Algemene Ledenvergadering: de wandeling langs het 3watEr-project. Een wandeling waarbij heideherstel, herstel van moeraszones en waterplassen centraal stonden. Na een wandeling van +/- 1,5 uur, kwamen de getrainde wandelaars redelijk oververhit terug.

Ik wil al onze leden danken die aanwezig waren op de jaarlijkse algemene ledenvergadering. Het is voor jullie dat we al het werk doen om dit evenement

te organiseren. Ik wil de leden die niet aanwezig konden zijn aanmoedigen om volgende keer toch te proberen aanwezig te zijn. De informatie die jullie krijgen is van groot belang als landeigenaar. En het netwerken met de aanwezige politieke verantwoordelijken, de administratie en andere leden is uniek. Dank aan de uitstekende sprekers en panelleden.

Jullie hebben een heel open en constructief debat gevoerd. Ook aan alle andere genodigden dank voor jullie aanwezigheid en medewerking.

Christophe Lenaerts
secretaris generaal

Na een drankje & enkele boeiende presentaties, startten we met ons 'Natura 2000'-debat. De gedreven moderator Jan Verheeke (secretaris van de Minaraad), leidde het debat in goede banen en zorgde voor de nodige interactie met panelleden en publiek. De panelleden (door Jan ook wel 'the leaders' genoemd), waren prominente figuren in politiek, beleid en lobby: voorzitters Jan Peumans van het Vlaams Parlement, Tinne Rombouts van de Milieucommissie, Philippe Casier van Landelijk Vlaanderen CEO's Thierry de l'Escaille van de European Landowners' Organization, Stefan Leiner van het Europees natuurbeleid en Marleen Evenepoel van het Vlaams natuurbeleid. We kregen daardoor een stevige mix van politieke uitspraken, vaststellingen en interessante suggesties tot oplossingen. Om een overzicht te houden, werd het debat ingedeeld in 4 luiken, gebaseerd op bedenkingen en standpunten van Landelijk Vlaanderen, waarvan we hierna de interessantste uitspraken en conclusies samenvatten.

Ingewikkelde procedures en modellen

De gehele Natura 2000-procedure is goed doordacht en ook erg uitgebreid, rekening houdend met de implementatie op het terrein die stap voor stap geleidelijk moet verlopen. Rationeel gezien kan men niet anders dan onder de indruk zijn van het werk en de inspanningen die zijn geleverd. Maar toch, er zijn een heleboel uitdagingen waar we nu voor staan, die ondanks de goede intenties problematisch kunnen zijn voor Natura 2000 en de natuur in het algemeen.

eigenaardigheden, wat extra uitdagingen met zich meebrengt. Er zijn veel goede dingen gebeurd door Natura 2000 en de impact van die afbakening wordt nu stilaan duidelijker. Door de ruimtelijke ordening in Vlaanderen (sterk bebouwd, veel economische activiteiten,...) zijn de uitdagingen hier ook groter dan elders."

"Goed samenwerken en respect voor elkaar tonen," is haar boodschap voor de toekomst.

Marleen Evenepoel, die al ca. 8 jaar bij

aanwijzingsbesluiten en het nieuwe natuurdecreet zijn goedgekeurd. Ze is voorstander van het participatieproces:

"Er zijn veel inspanningen geleverd met alle maatschappelijke actoren en dat heeft veel vruchten afgeworpen." "Ook dit is niet altijd even makkelijk: we moeten vaak, als Vlaamse overheid, de tango dansen en kampen met veel tegengestelde standpunten." Al grappend voegt ze hieraan toe dat Landelijk Vlaanderen erg goed vertegenwoordigd is in de

Tinne Rombouts start het debat met het feit dat Natura 2000 al een tijd meegaat (al sinds 1979 om precies te zijn en tevens ook het geboortjaar van de Vlaamse Volksvertegenwoordiger) en beaamt dat er in het verleden al veel inspanningen geleverd zijn. "Maar Vlaanderen heeft ook zijn eigenheid en/of

het Agentschap voor Natuur en Bos werkt, is het eens met haar collega. Samen met Jan Verheeke hebben zij de eerste stappen gezet in het consensusmodel rond de instandhoudingsdoelstellingen, maar dat loopt helaas niet altijd van een leien dakje. Het heeft immers tot 2014 geduurd voor de eerste

grote overleggroep door Jan Spaas, Valérie Vandenabeele en Philippe Casier.

"En het leuke is, als je zo lang samenwerkt, dat je de streken van de vos kent: als Mr. Casier over zijn kin begint te wrijven en doet alsof hij iets niet verstaat, dan weet ik dat ik extra op mijn tellen moet letten!"

Philippe Casier spreekt vol lof over het concept, de inzet, het theoretisch model, de evolutie en het participatieproces.

"Maar de richtlijn dateert van een dertigtal jaar geleden en in die tijd waren er ook meer middelen," zegt hij.

"Er komen veel mensen in aanraking met die gebieden (met alle gevolgen van dien), er is geen soepelheid meer om te herbekijken en het geld is er niet meer om te financieren. Het gevolg is dat niet iedereen op een billijke manier vergoed kan worden."

"Een tweede probleem is dat het wel een goed concept is, met talrijke wetenschappelijke onderbouwing, maar met veel aannames en veronderstellingen. ➔

Wat gaat het resultaat zijn van al die modelmatige berekeningen?"

Stefan Leiner benadrukt nogmaals dat Vlaanderen een zeer ontwikkeld en rijk gebied is met veel volk, veel infrastructuur en goede landbouw. Dit maakt het proces uiteraard veel moeilijker, maar Europa vindt het indrukwekkend hoe dit in Vlaanderen wordt aangepakt. Niks dan lof dus. Ook zitten we nu in het midden van de omzetting van theorie naar praktijk... de richtlijnen bestaan immers al enige decaden en het beheer van de gebieden gebeurt nu.

Jan Peumans laat zijn ervaring spreken als landschapsbelever: hij houdt van mooie integrale landschappen en is blij dat deze gebieden onder Natura 2000 vallen.

Hij heeft ook genoeg zelfkritiek en spreekt zich uit over de Vlaamse politiek die af en toe zijn eigen zin doet en dat we ons gelukkig mogen prijzen dat we Europa nog hebben om zinloze beslissingen tegen te houden. "Natura 2000 is een hele goede zaak!"

Als laatste panellid sluit Thierry de l'Escaille zich aan bij Stefan Leiner: "Vlaanderen is één van de beste leerlingen van de klas en we gaan er goed op vooruit." "Maar... we zijn een overbevolkt land met één politiek, veel verplichtingen en vergunningen. We moeten de betrokken mensen meeneemen als partner en niet uitsluiten."

Mooie woorden: Europa is de aandrijver geweest om voor de natuur te zorgen, Vlaanderen doet het goed... maar de 'maar toch's' zijn toch aanzienlijk.

2. Vogelrichtlijn - Implementatieniveau

"Deze richtlijn is gericht op de instandhouding van alle vogelsoorten die natuurlijk in het wild voorkomen op het Europese grondgebied. Zij heeft betrekking op de bescherming, het beheer, de regulering en de exploitatie van deze soorten. Europa legt haar lidstaten op om speciale beschermingszones aan te duiden voor bepaalde soorten die worden opgesomd."

Vlaanderen is een klein en dichtbevolkt land waar de Natura2000-ambitie zeer hoog ligt. We zien dat in andere landen de implementatie minder veeleisend is en dat ze het "stand still" principe hanteren. In Vlaanderen worden we geconfronteerd met veel strengere verplichtingen.

Stefan Leiner vindt het logisch dat het ambitieniveau in Vlaanderen anders moet zijn: het gaat hier meer over een restauratie-opdracht.

Volgens Marleen Evenepoel wordt er

bedrijfsactiviteiten." Er wordt ook verwezen naar complexe processen: de regering wil vereenvoudigen, bv met het natuurdecreet. "Maar PAS, IHD,..." erkent Tinne Rombouts, "is een complex proces."

En een dichtbevolkt landje zorgt nu eenmaal voor extra uitdaging.

Stefan Leiner zei het al eerder, socio-economische impact is ook belangrijk: "als we nog een stap moeten zetten is het om socio economische impact."

Ook bij ANB hebben ze veel contact met de Nederlanders. "Ze hebben vaak

vaak gezegd dat het in andere landen makkelijker is. Ze stelt dat Natura 2000 een Europese verantwoordelijkheid is en er zou moeten kunnen gekeken worden op grotere schaal voor het habitatherstel. "De natuur stopt niet aan de grens, maar het is geen eenvoudige oefening, ruilhandel in habitats.

Anderzijds hebben wij typische habitats die je niet in andere landen kan realiseren. Bv. de mooie boshyacint.

Die vind je bijna nergens anders dan hier. Wij proberen wel grensoverschrijdend te werken met buurlanden."

Jan Peumans heeft het gevoel dat Nederland strenger is dan Vlaanderen, maar dit wordt snel tegengesproken door Tinne Rombouts: "Nederland kent gelijkaardige uitdagingen... en beide landen hebben hun eigenheid. Maar qua ruimtelijke ordening is Nederland veel strenger en wij.

In Vlaanderen vertrekken we niet van een blanco blad: ruimtelijke ordening is ruimer verspreid met versnipperde

dezelfde problemen en achteraf zijn ze jaloers op ons," zegt Marleen Evenepoel. "Doelen worden vastgelegd via een participerend proces. Je moet maar eens een decreet over natuur maken als iedereen wat anders wil... daarom is dat vaak zo ingewikkeld. In de jachtsector zijn we er toch maar in geslaagd om 18 besluiten te herleiden tot 3."

"In Nederland zijn veel habitats gebonden aan zee en water, minder aan land." "Wij cumuleren SBZ's en VEN," zegt Philippe Casier. "Ze zien Natura 2000 als zuivere verplichting van de overheid. Het is een ander systeem dan bij ons."

En wanneer er over het Nederlands systeem gesproken wordt, gaan alle hoofden richting Frits Thissen, van de Nederlandse landbouwraad in België.

"Er is geen verschil in ambitie, maar het is de taak van de commissie om te zien dat de ambitieniveaus over heel Europa op dezelfde manier worden toegepast."

"En er zijn, wat Nederland en Vlaanderen betreft, een paar grote verschillen," zegt

Frits Thissen. En begeeft zich dan, naar eigen zeggen, in het hol van de leeuw door uit te spreken dat er in **Vlaanderen helemaal geen ruimtelijke ordening is!** "In Nederland is het veel strikter, dat maakt een verschil. Maar qua omstandigheden zitten we gelijk: een geweldige landbouwintensiteit, hoge economische druk, ... gelijke problemen. Maar in Nederland vinden ze op sommige terreinen iets sneller oplossingen, zoals bv. voor de PAS."

Een vergelijkbare stelling, over de procedures: politiek en ANB doen hun best, maar dat leidt tot een ingewikkeld proces en complexe resultaten. We zijn wetenschappelijk voorbereid en misschien wel te goed. Zijn die modellen nog wel te snappen? Wat gaan we daar mee doen?

Philippe Casier stelt zich de vraag hoe we het hadden gedaan zonder de sterke onderzoeksinstellingen INBO en VITO? Computers bieden een oplossing voor de meest complexe problemen. Klopt

"Dan hadden we beroep moet doen op de expert judgements met alle gevolgen vandien," zegt Marleen Evenepoel. Ze is jurist en heeft naar eigen zeggen een hekel aan modellen. Ze beaamt dat hier een zeer degelijk onderzoek gevoerd is en ongoing. "We moeten enkel oppassen dat deze modellen niet blind worden toegepast."

Tinne Rombouts durft zich niet uit te spreken over 'wat als'. Maar het proces in Vlaanderen is heel sterk gebaseerd op wetenschappelijke onderbouwingen. "We moeten als wetgevende macht goed beseffen met welk materiaal we bezig zijn. We moeten de nodige meerderheid hebben als overheid van zodra er conclusies worden vastgelegd. We staan heel ver in een aantal zaken, die ook duidelijker zullen worden doorheen de jaren. In die zin is het heel belangrijk om in het wetgevende verhaal ruimte te creëren en voorzien om te leren werken met modellen, maar ook om een transitie te kunnen doen. Je kan een model gigantische uitslagen laten geven, maar de maatschappij, de economie en de wereld kan je niet in een keer veranderen. We moeten er staan als mensen en bedrijven mee willen doorgaan en moeten dan de nodige ondersteuning geven."

We hebben doelstellingen binnen de SBZ, maar er kan nog een heleboel bijkomen: boshabitats, de vogelrichtlijn moet nog uitgevoerd worden, er zijn Europese en Vlaamse soorten buiten de habitatrichtlijngebieden, ... daar moet nog van alles gebeuren én dat is nog niet verkend. Dat geeft een gevoel van onbehagen.

"Het is niet echt een gevoel van onbehagen," vindt Philippe Casier. "Maar waar gaan we naartoe? Het is al moeilijk binnen SBZ, maar meestal zijn we ook boseigenaars die betrokken zijn bij bosdoelstellingen en die zijn voor een groot deel buiten SBZ. Die worden vandaag nog niet meegenomen, de gewestelijke doelstellingen zijn al bepaald en dan krijgen we opnieuw het probleem PAS." "Vandaag is hier inderdaad nog veel onzekerheid over," voegt Marleen Evenepoel toe. Anderzijds willen we het heel gefaseerd aanpakken om 'duizelingen' te vermijden. We zijn nu bezig met Managementplan 1.1: alles wordt in kaart gebracht, de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Laat ons daarmee →

Nederland ziet Natura 2000 als zuivere verplichting van de overheid. Het is een ander systeem dan bij ons.

dat wel? Het lijkt allemaal te eenvoudig: parameters gaan erin en de computer geeft de uitkomst. "Wat zou Vlaanderen gedaan hebben, moest dat systeem niet bestaan?"

beginnen en dan gefaseerd verder. We mogen niet vergeten dat het vandaag niet erger is dan vroeger. Ook de tijd gaat voort: in 2020 is er een beleidsevaluatie en dan zien we wel waar we moeten bijsturen. Het stopt daar niet.” “En om een gevoelig onderwerp aan te snijden: bij de soorten gaan we een minder ambitieus programma beginnen: dat is even belangrijk maar meer gefaseerd. Deze plannen gaan jammer genoeg niet snel vooruit wegens verschillende standpunten tussen alle partijen.”

Wat wel juist is, is dat de overheid in vele lidstaten minder mogelijkheden heeft om al die extra's te doen en dat resulteert in nationale discussies.”

Bossen vertegenwoordigen de grootste oppervlakte, maar krijgen de minste middelen. Daar is het PDPO ook voor bedoeld, maar in Vlaanderen nauwelijks aangewend.

“Achter de schermen wordt de discussie “waar moet het geld vandaan komen” vaak gevoerd,” zegt Tinne Rombouts.

meer voor een systeem van erfdiensbaarden. Vlaanderen is nog altijd bezig met aankoopbeleid. Wij zijn hier tegen, maar wel voor erfdiensbaarden, waar de eigenaar zijn gronden mag behouden en een vergoeding krijgt voor diensten. Fiscale maatregelen zijn sterke instrumenten voor privé. Erfdiensbaarden en fiscaliteit zijn de sleutel van dit succes.”

Volgens Marleen Evenepoel is het subsidiebesluit bijna klaar... en daar ligt de lat voor iedereen gelijk. “Iedereen krijgt

“Het thema wordt ook in de commissie opgevolgd,” stelt Tinne Rombouts gerust. “De bezorgdheid leeft bij de verschillende partners: tot overleg en oplossingen komen maakt het altijd moeilijker.” “Wat betreft de vogelrichtlijn: al wat overlapt met habitat is meegenomen. Hetzelfde geldt voor de meeliftende soorten. Anderzijds: als we voor heel veel doelstellingen staan, moeten we prioriteiten stellen en keuzes durven maken én kwaliteit behouden. Als het beleid geen prioriteit kan leggen, dan heeft het geen zin dat we een minister, een regeerakkoord,... hebben.”

Middelen

De vogelrichtlijn is vastgesteld toen er geld was. Moeten de doelen/prioriteiten niet aangepast worden?

Stefan Leiner is van mening dat de middelen nu niet anders zijn dan vroeger. “Kijk bv. naar de Europese middelen: er is nu meer Europees budget dan ooit tevoren voor natuurbescherming.

“Leg je op een gegeven moment doelstellingen vast, dan moeten er maatregelen genomen worden. En die maatregelen hebben een dermate impact op privé eigenaars of bedrijven... Het maakt dan niet uit waar het geld vandaag komt, maar het moet er wel liggen. De overheid moet die oefening maken. En ja, we leven in krappe tijden, maar we moeten prioriteiten leggen. Als er geen geld is, dan moeten we aanpassen en een stuk rekening houden met socio-economische impact. Maar we kunnen niet terug. De Europese doelstellingen moeten toch gehaald worden! We staan voor de verantwoordelijkheid om middelen op tafel te leggen.”

Philippe Casier wil dat de zaken duidelijk zijn. “In vrijwillige fase Management-plan 1.2 moet duidelijk zijn dat als de middelen niet beschikbaar zijn of omdat we in competitie zijn, de verplichting dan ook anders is. Het is verergerd met het PAS-verhaal. Daar gaat veel geld naartoe moeten gaan: beheerders, herstelmaatregelen,... En dus pleiten wij

subsidie volgens een bepaalde ambitie.” “Wat betreft het aankoopbeleid: waar we kunnen werken met erfdiensbaarden en erfpacht, doen we het. Volgende week geven wij een voorstelling van het ontwerp van alle fiscale maatregelen die wij voorbereid hebben. We weten uiteraard niet hoe dit politiek gaat lopen, maar het ligt klaar.”

Administratieve ondersteuning: privaat bosbeheer wordt ondersteund door de bosgroepen, maar deze groepen worden doorgeschoven naar de provincies en verliezen hun Vlaamse focus. Daardoor komt de implementatie van de IHD's in het gedrang.

Tinne Rombouts reageert als eerste door te zeggen dat, als er maatregelen worden genomen en dit op vrijwillige basis moet gebeuren, iedereen weet dat het niet zal gebeuren. “Wat betreft de instrumenten: de oefening is gebeurd en er worden bepaalde zaken voorgesteld. We staan als overheid open voor creativiteit. Kunnen we met andere instrumenten

stappen voorwaarts zetten? Het verhaal van bosgroepen e.d. zet er druk op, maar het is ook een belangrijke groep om mee te hebben in het hele verhaal om te zien hoe we die nieuwe instrumenten kunnen inzetten om efficiënter te werken."

En ook hier wordt weer even vergeleken met onze noorderburen door Philippe Casier: "In Nederland bestaan ook nieuwe landgoederen en is het een fantastisch nieuw instrument. Creativiteit is altijd mogelijk maar we moeten niet altijd nieuwe instrumenten uitvinden. Gebruik bestaande instrumenten. Bosgroepen zijn een belangrijk instrument dat vandaag wankelt. Wij spelen in APB ook onze rol in dit verhaal, maar zijn ongerust over het gebrek aan een Vlaams kader."

Jan Peumans legt uit: "Er heerst inderdaad ongerustheid over die bosgroepen, maar dat is een politieke meerderheidsbeslissing geweest. Alles wat grondgebonden is, blijft bij de provincies en indien niet wordt dit weggehaald. Provincies hebben ook financiële middelen. Ook de discussie van regionale landschappen om hun toelage te behouden: de politieke keuze rond interne staatshervorming is gebeurd. Spijtig dat de deputé (Ludwig Vandenhove), die drie keer het engagement tekende, weg is. Hij was beter hier gebleven. Hij heeft daar de verantwoordelijk én financiële middelen voor. Het is aan de provinciale besturen om die keuze te maken. Het gaat natuurlijk altijd over geld. Als we kijken naar de begroting van 38 miljard: er gaat veel geld (11 miljard) naar onderwijs en 10 miljard naar bejaardenzorg en mensen met een handicap. De overheid maakt op dat moment die keuze."

Jan Peumans stelt zich hierbij ook de vraag waarom er 3 niveaus bestonden bij de bosgroepen. "De meerwaarde van het provinciaal niveau werd hierbij ook in vraag gesteld. Dat niveau is nu weggehaald en we hebben er nu nog 2." Philippe Cassier wil debatteren met de voorzitter van het Parlement: "De politieke keuze is gemaakt, maar dan moeten we ook de logica op het terrein bekijken. De IHD zijn een provinciale verplichting. Het instrument om de bosdoelstellingen op het terrein te verwezenlijken bestond voor terrein en men wil nu implementeren, maar het instrument gaat naar de provincies en de bosgroepen zijn verdwenen. Als de keuze gemaakt is en men gaat verder, dan moet men

de keuze bewaren en met provincies afspreken wat de prioriteiten zijn. Laat de politieke keuze zijn wat het is en stel dan de nodige garanties dat Vlaams beleid wordt uitgevoerd.

"Uit het publiek reageert Benjamine Bufkens (Bosgroepen Limburg): "Ik sluit me aan bij wat Philippe Casier zegt. Het is een Vlaamse doelstelling... we zijn in het verhaal meegesleurd, maar er zijn middelen tot 2016 en dan stopt het. Het is een politieke beslissing, maar als wij nu Europese en Vlaamse doelstel-

Er is een grote inspanning geleverd maar:

- hoe kunnen we de **communicatie verbeteren** over de behaalde resultaten?
- hoe kunnen we politiek engagement uitdrukken op lange termijn / hoe kunnen we maken dat de gevolgen op lange termijn duidelijk zijn?

Thierry de l'Escaille is van mening dat langetermijnvisie belangrijk is voor de landeigenaar. "Want er leeft bij de land-

lingen moeten realiseren, is het toch logisch dat er iets tegenover gaat staan? Er is een tijdje geleden een bevestigende studie geweest over de meerwaarde van de bosgroepen. Wij kunnen veel meer realiseren dan de overheid door terreinen aan te kopen. Wat is de toekomst van de bosgroepen?"

Doelgroepenbeleid

De landbouwsector is sterk gestructureerd, daarentegen missen de landeigenaars know how en middelen.

Tinne Rombouts vindt het belangrijk dat partners elkaar erkennen en respecteren. "Iedereen zal zijn mogelijkheden hebben en misschien hebben we het niet altijd bij het rechte eind. Maar het is dan wel de plicht voor zij die stappen zetten, om te zorgen dat er resultaten komen. Het is belangrijk om met elkaar maximaal rekening te houden."

Ze wil wel even tegenspreken dat er wel degelijk voldoende know how zit bij Landelijk Vlaanderen, maar het is een heel intensief proces.

Al het werk van Landelijk Vlaanderen is langetermijnvisie.

eigenaar altijd de hoop om het landgoed naar de volgende generatie over te dragen. Dat is fundamenteel. Daarom zijn ze zo diepgaand geïnteresseerd in de natuurwaarden. Al het werk van Landelijk Vlaanderen is langetermijnvisie: met een jonge groep kan je niet direct de wereld veranderen. Landelijk Vlaanderen is in 2003 ontstaan en als je vergelijkt met bv. Engeland: die hebben een 100-tal medewerkers. Dan spreken we van andere structuren die meer kunnen doen. Het is moeilijk voor Landelijk Vlaanderen, maar we zijn op de goede weg!"

Stefan Leiner legt het volgende voor: "Een van de problemen die ook met de fitness check naar voor komt is dat er veel wordt betaald om iets NIET te doen i.p.v. van het omgekeerde. Mee het concept ontwikkelen: als je dat bereikt, krijg je outcome payment. En dat is een interessant verhaal."

Reacties van leden over de Algemene Ledenvergadering 2015

Toon Denys

"Van al de meegemaakte ledenvergaderingen, nog nooit zo'n kwaliteit gezien op vlak van organisatie en debat dan nu"

Dries Claes

"Felicitaties voor de sterke organisatie, indrukwekkend!"

PAS: het is (één) van de belangrijkste kwesties, het verminderen van milieudruk zal een dure operatie worden. Wie zal dat betalen? Voor de pachter wordt herstructurering voorzien, maar wat is dan de positie van de landeigenaar? En hoe doen we het herstel?"

Valérie Vandenabeele heeft al eerder de knelpunten goed aangehaald in de presentatie," zegt Tinne Rombouts.

"De PAS-uitdaging en landbouwers: ze hebben een voorlopige status gekregen en dat zorgt voor onzekerheden. Maar wat naar de eigenaars toe? Voor landbouwactiviteiten impact, maar niet dat de grond geen landbouwkundige waarde meer kan hebben. Het gaat eerder over de bedrijfszetel. Als er mensen met panden zijn, is dat zeker belangrijk. Ga er van uit dat als er pachters zijn, ze plaats moeten krijgen in het verhaal."

Toon Denys (gedelegeerd bestuurder VLM), die in het publiek zit, reageert:

"Ik kan inderdaad aanvullen dat er een herstructureringsbeleid is naar rode bedrijven. We gaan elk bedrijf bezoeken en binnenkort opnieuw contact opnemen om te bekijken: welke richting willen ze uitgaan? Heroriëntering? Willen ze stoppen? Verplaatsen?" "Tegelijkertijd krijgen we dan ook een duidelijk beeld op de eigendomssituatie. Is dat een pachter? Een eigenaar/gebruiker? En dan zien wat de problematiek naar de eigenaars toe is."

"Een discussie die we al hadden: wat gaat het effect zijn op de waarde van die panden? Hier zijn wel wat meningsverschillen over. Bij een verplaatsing kan het wel eens zijn dat die gebouwen (huis, oudere schuren,...) in een mooie omgeving komen te liggen en dus niet in waarde achteruit gaan."

Philippe Casier is blij dat zijn aandacht wordt getrokken en geeft Toon 'mis-schien' gelijk.

"Maar we moeten het bekijken en de

gevolgen zien met 2 elementen:

- Pachtrelatie bestaat tussen eigenaar en pachter: dat zal moeten stoppen maar wat met de afrekeningen van het pachtcontract?
- Koopplicht gebruiken. Dat erfdiensbaarheid een keuze kan zijn voor de eigenaar, is voor ons van belang. Wij kijken naar de volgende generatie. Verkopen interesseert ons eigenlijk niet en we verdedigen onze leden. Wie verkoopt is geen lid meer bij ons (de zaal lacht)"

Jan Verheeke zat vorige week in de 'Green Week', als gastheer voor nitraat-problematiek in Duitsland. Van de link met N2000 hadden ze nog niet gehoord. Leeft deze discussie ook elders in EU? Stefan Leiner beaamt: "Absoluut!"

"Voor de industrie die emissies produceert, is het moeilijker om goedkeuring voor de projecten te bekomen en te zeggen waarom zij en landbouw kunnen doen wat ze willen. Er is discussie tussen landbouw en industrie: wie kan de emissies verlagen? Natuurlijk waar er veel emissies zijn en dat is niet in Zuid-Europa. Wel in Duitsland waar vb. veel autosnelwegen zijn, daar is dat wel een thema."

Marleen Evenepoel voegt toe dat ons beleid nu gefocussed wordt op een drie pijlerbeleid: generiek- specifiek- en herstelbeleid. "Iedereen weet dat 50% van de stikstof uit het buitenland komt (verkeer, industr'ie en landbouw). We moeten zien dat we dat beleid verder kunnen ontwikkelen naar alle sectoren, maar zover zijn we nog niet."

Keynote of Mister Karmenu Vella

Ladies and gentleman, thank you sincerely for your interest and devotion in our countryside. A few weeks ago we celebrated projects across the EU at our second annual Natura 2000 awards. We honoured the work of people like

you. The best way to honour is to widely promote the best practice for nature conservation. Nature is wealth, I am sure you will agree with me that above and beyond it's intrinsic value nature is vital to health to social cohesion, to employment and to economic growth. Nature gives us a myriad of important services and if we want to continue using them we must learn to see them for their real value. Some figures speak for themselves. About 4.4 million jobs directly depend on healthy ecosystems in Europe.

The financial benefits flowing from the Natura 2000 network every year are between 200 en 300 billion euro. Natura 2000 is certainly an environmental initiative of the EU, but one that with can only be successful if it goes hand in hand with social- economical principles and with business ethics. But I know that I am preaching to the converted, just last year the LIFE plus project '3water', located just next door to you, won first prize in the reconciling interest categories of our first Natura 2000 awards. Landowners, nature conservation organisations and public authorities now work together rather than in conflict to manage the wetland ecosystems. Not only is this an explanted example of sustainable thinking, it is also inspiring. It goes to prove that nature conservation can be integrated into economic activity on private owned land

The need for such thinking could not be better timed. The recent major report "the state of nature in the EU" presents evidence that could not be any clearer. When evaluating habitat types around the EU, the report found that only 16 percent of habitat assessments are favourable. The overwhelming majority of habitats have an unfavourable status. 47 Percent of the assessments were unfavourable or inadequate and 30 percent were unfavourable or bad. The main threats to habitats identified were found to be certain agricultural practises. The practises highlighted, integrated modification of cultivation practises, overgrazing, abandonment of pastoral systems, fertilisation and pesticides. So, I am extremely grateful to all those involved in the LIFE plus project.

I also want to tell all the landowners represented here today that I am aware

of your major contribution to nature conservation all over Europe. Innovation and cooperation is the key. Many Natura 2000 sites would not have the outstanding quality they have if they were not managed by generations of dedicated and responsible operators and owners.

People like you are our trailblazers, our models. Please continue to promote this innovative integration of nature conservation with economic interests. Please continue to promote the reconciliation of mankind with nature. Please continue in your everyday inspirational work. Thank you all for your investment in nature, our shared world.

Toespraak van Jan Peumans

(voorzitter Vlaams Parlement)

Mag ik u allemaal bedanken voor de talrijke opkomst, een bewijs dat deze vergadering een aanzienlijk deel van onze Vlaamse bevolking aanbelangt. Mijn dank gaat ook uit naar secretaris-generaal Christophe Lenaerts van Landelijk Vlaanderen om mij te uit te nodigen als spreker op dit evenement. Misschien dacht hij aan mij omdat ik mij als Limburger wat beter op mijn plaats voel hier in deze contreien, in een abdij nota bene.

Mag ik u vragen bij die abdij niet te hard aan gebed en armoede te denken. Integendeel, de hele site is in 15 jaar tijd op kunstzinnige manier in haar pracht en praal van weleer hersteld. Herkenrode is een van de mooiste getuigen van wat een abdij vroeger voorstelde: hier werd aan landbouw gedaan, hier heerste rijkdom. En macht. U bevindt zich in de tiendenschuur, de plaats waar de belastingen van weleer werden opgeslagen in de vorm van graan.

Kijk omhoog en opzij en vergewis u van de afmetingen van dit gebouw. Dit was de schatkist van Herkenrode.

Die rijkdom had Herkenrode te danken aan een combinatie van de natuur rondom en van landbouw. Het toen nog heldere water van de Demer, die hier vlak langs loopt, was een onontbeerlijke levensbron, ook voor de veestapel die hier gehouden werd.

Natuur en landbouw gingen in die tijden nog probleemloos hand in hand, in tijden waarin onze contreien nog dunbevolkt waren.

21ste eeuw

De situatie is compleet anders nu. We leven nu in een geïndustrialiseerd Vlaanderen, met veel meer mobiliteit en met veel meer noden, zowel voor recreatie als voor industrie.

Voor een voorbeeld daarvan hoeven we niet eens twee kilometer hiervandaan te gaan: daar ligt het natuurgebied van de Groene Delle, een twistpunt van 20 hectare groot tussen natuurbeschermers en ondernemers.

"Het zou bijna crimineel zijn om dat gebied op te offeren aan de natuur", zo verkondigde een vertegenwoordiger van de ondernemers onlangs publiekelijk in een oproep om er industriegebied van te maken.

In een Vlaanderen dat schreeuwt om meer jobs, heeft hij groot gelijk. In een Vlaanderen dat schreeuwt om meer natuur, heeft hij groot ongelijk.

Er zijn in Vlaanderen veel plekken te vinden waarover dezelfde onenigheid bestaat.

Mondiaal

De afweging tussen ecologie en economie is dus nooit makkelijk, zeker omdat we ons ook moeten schikken naar wat er supranationaal gebeurt: op Europees en op wereldvlak.

Helaas moeten we vaststellen dat de situatie er daar niet goed uitziet. Elke mondiale klimaatopnieuw is het wachten op een nachtelijke eindresolutie, waarin zoveel geiten en kolen gespaard worden dat concrete oplossingen schaars blijven.

Zelfs de historische beloften van Obama en Merkel begin deze week om nog in de 21ste eeuw af te stappen van energie uit fossiele brandstoffen, schuiven de uitdaging voor verandering ver voor zich uit.

Europees

Ook Europa heeft het moeilijk om zijn natuurdoelstellingen te halen. Zo doken onlangs nog alarmerende cijfers op over het aantal vogelsoorten in Europa. Volgens recent onderzoek zijn liefst 226 soorten, en dat staat voor 42 % van de Europese diversiteit, in gevaar. De Europese 2010-doelstellingen werden niet gehaald, voor de 2020-doelstellingen zitten we ook niet op schema.

Vlaams

Nochtans kan er op dat vlak alleen maar een verbetering optreden als wij op onze kleine schaal in Vlaanderen wél voor positief nieuws zorgen.

Daartoe heeft Vlaanderen in april 2014 de zogeheten instandhoudingsdoelstellingen goedgekeurd.

In het huidige Vlaamse regeerakkoord staat letterlijk: 'Prioritair is de implementatie en de financiering van de instandhoudingsdoelstellingen binnen een duidelijk kader en met flankerende beleidsmaatregelen, waarbij voorrang gegeven wordt aan de speciale beschermingszones.'

Biodiversiteit

Daarmee probeert deze regering tegemoet te komen aan de eerste bekommernis van Landelijk Vlaanderen: het stopzetten van het verlies aan biodiversiteit.

De habitat- en vogelrichtlijn vragen om het behoud en zo mogelijk de uitbreiding van natuurgebieden. Dat kost natuurlijk geld en in de huidige context van besparingen ligt dat moeilijk.

Nochtans blijkt zelfs uit de Europese rapporten dat de return van haar programma Natura 2000 geschat kan worden op een bedrag tussen 200 en 300 miljard per jaar.

Ik ga u niet lastig vallen met studies met daarin veel nullen om dat te bewijzen, wel met een ander alarmerend fenomeen. Nergens in Europa is de bijensterfte zo hoog als in België. Nochtans zijn bijen cruciaal voor de voedselproductie: een derde van al het voedsel in de wereld is afhankelijk van natuurlijke bestuiving.

Ik herhaal: één derde van de voedselproductie in de hele wereld. De economische return van onze bijenpopulatie kan dus niet gevat worden in cijfers met slechts een paar nullen.

Bijen zijn ook verantwoordelijk voor de voortplanting van tal van inheemse plantensoorten. Daardoor zijn zij behouders van de biodiversiteit, zoals gezegd bekommernis nummer één van Landelijk Vlaanderen.

Stikstof

Bekommernis nummer twee is de stikstofproblematiek. Wat leert het Vlaams Regeerakkoord ons daarover? Ik citeer: "We voltooiën de Programmatorische Aanpak Stikstof om duidelijkheid te verschaffen over de vergunbaarheid van belastende activiteiten op beschermde percelen."

Ook dat is een harde noot om kraken. Niet alleen omwille van de beperkte budgettaire ruimte, maar vooral door de zware weerstand vanuit de landbouwsector.

Wij hebben de acties van de landbouwers tijdens de wielervedstrijden in het voorjaar gezien. Zij hebben het volste recht om hun bezorgdheid te uiten, maar hun eisen verhinderen quasi elke wijziging in het bodembeheer in Vlaanderen. Nochtans zijn de hoeveelheden stikstof in onze gronden en onze waterlopen alarmerend hoog, ze passen absoluut niet in de doelstellingen van Europa. De beroepsgroep van de landbouwers moet zich realiseren dat ook zij niet alleen kan beslissen over het beleid, dat zij moet meewerken aan een oplossing die de hele bevolking op lange termijn ten goede komt. Dat kan niet langer

door schaalvergroting in ons ruimtelijk beperkte Vlaanderen, dat kan wel door nieuwe landbouwtechnieken te ontwikkelen.

Oproep

Dames en Heren,

U merkt het. Het wordt niet makkelijk om natuurbehoud, verstandige landbouw en innovatieve industrieën in ons verstedelijkt Vlaanderen met elkaar te verzoenen. Daarom is er overleg nodig. Ik roep daarom Landelijk Vlaanderen in al zijn geledingen op om zich blijvend in te zetten om ons bos- en akkerland, om onze natuur en onze waterwegen, hun volle waarde en betekenis in de maatschappij te laten behouden.

Landelijk Vlaanderen speelt al een rol in de Mina-raad, in het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg IPO en nog veel andere overlegorganen.

Het lijkt mij onontbeerlijk dat dit overleg zowel op kleine als grote schaal gebeurt. Landelijk Vlaanderen heeft een rol te vervullen met initiatieven in samenwerking met zowel lokale als regionale overheden.

Dat kan heel kleinschalig zijn. Privé-eigenaars en lokale besturen dienden in 2014 bij het agentschap Natuur en Bos 41 projecten in voor subsidies. Daar zaten zelfs oversteektunnels in voor kamsalamanders in Wetteren en Wichelen.

Waag het niet om te gniffelen als ik dat laatste voorbeeld aanhaal. De kamsalamander, wat maakt zo'n diertje nu uit? In hun beschermde habitat in Wetteren leven circa 250 kamsalamanders. Dat zijn er niet veel. Vraag me niet om hier onmiddellijk hun nut in het ecosysteem gedetailleerd uit te leggen.

Van de bijen heb ik dat wel kunnen doen. Wij hebben er alle belang bij dat die met meer dan 250 overblijven.

Zoniet blijft er op termijn nog voedsel over voor 250 mensen.

Daarmee krijgen we zelfs de vloer van deze tiendenschuur niet mee gevuld.

Landmax
totaaloplossing in landbeheer

LANDELIJK WONEN VERKOOP AGRARISCH VASTGOED

- > De gespecialiseerde makelaar mbt hoeses en gronden in buitengebied.
- > Deskundige begeleiding bij verkoop van uw hoeve of aankoop van uw droomlocatie.

Op zoek of te koop, contacteer ons: **DANNY DE PAUW** 0475 55 58 34
JO MULLIE 0477 52 57 82

A | G | R | O
V A S T G O E D bvba

www.agrovastgoed.be

Heeft u de **mooiste boom** van
Vlaanderen in uw bos staan?

Surf nu naar **mooisteboom.be**
en schrijf ook uw boom in.

Wedstrijdreglement en deelnamevoorwaarden via onze website **mooisteboom.be**

Interview van de voorzitter van het Aanspreekpunt Privaat Beheer

Lid zijn van een bosgroep, niets dan voordelen.

Landelijk Vlaanderen werkt via het Aanspreekpunt Privaat Beheer – Natuur en Bos samen met de Bosgroepen. Benoit de Maere d'Aertrycke is lid van Landelijk Vlaanderen, maar hij is ook al jaren bestuurslid van Bosgroep Ijzer en Leie vzw. Hij heeft twee jaren lang het voorzitterschap van het pilootproject waargenomen en is sinds 2009 voorzitter van zijn bosgroep. Hij vertelt er wat meer over...

Benoit:

Ik ben bij de bosgroep gekomen via vrienden die mij aangesproken hebben. Veel over 'bosgroepen' wist ik niet...

Wij waren gewoon onze bossen te beheren op basis van een oud bosbeheerplan zonder echt veel visie op lange termijn. Het ontdekken van de filosofie die leeft bij de bosgroepen, verenigingen van en voor bosteigenaars, heeft een nieuw elan gegeven, niet alleen op Hemsrode maar op het werkgebied van de bosgroepen, eerst voor 'mijn' bosgroep, maar dan ook om het instrument bosgroep op andere niveaus hard te verdedigen.

Ik heb dan ook veel steun gehad aan de bosgroep. Zo heb ik met de bosgroep samengewerkt voor houtverkoop en voor het ontwikkelen van een prachtig Quick Win-project dankzij de medewerking van Vlaanderen en Europa.

Het voordeel hiervan is dat wij op het professionalisme mochten rekenen van iemand die zich dag in dag uit inzet voor alle leden van onze bosgroep: onze coördinator Clint Callens. Onze leden kunnen dan ook met allerlei vragen bij onze administratieve medewerkster, Ines Garrein.

Boseigendom is heel erg versnipperd in Vlaanderen. De bosgroepen geven advies over beheer van bossen aan grote én vooral ook aan kleine bosteigenaars. De bosgroepen hebben

samen zo'n 15000 leden en maar de gemiddelde eigenaar heeft minder dan 1 ha bos. Elk één is dus welkom!

Er zijn in Vlaanderen 19 bosgroepen actief, elk verantwoordelijk voor een bepaald werkingsgebied. Bosgroepen zijn ledenorganisaties van en voor bosteigenaars.

Het bestuur is dus ook in handen van bosteigenaars en de bestuurders kiezen zelf hun voorzitter. In een aantal bosgroepen is de gedeputeerde de voorzitter of zitten er afgevaardigden van gemeentebesturen (die ook bosteigenaar zijn) in het bestuur, maar er is in praktijk zelden sprake van politieke inmenging.

Alle bosteigenaars kunnen gratis lid worden en rekenen op de dienstverlening van de bosgroep, los van de grootte van het perceel, maar de beslissing over wat er met het bos gebeurt, ligt steeds bij de eigenaar zelf.

Het APB –NB weet alleszins op het professionalisme van de bosgroepen te mogen rekenen bij het ontwikkelen van IHD'en op het terrein.

Benoit de Maere d'Aertrycke,
Voorzitter van Bosgroep Ijzer & Leie,
Voorzitter van APB-NB.

Meer informatie over de bosgroepen op www.bosgroepen.be

Europese bossenstrategie

> Auteur: Maurits de Groot, projectmedewerker privaat bosbeheer Aanspreekpunt Privaat Beheer – Natuur en Bos

> Bron: toelichting bij COM(2013)659 – Een nieuwe EU-bosstrategie ten bate van de bossen en de houtsector. Mededeling van de commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's.

Een strategie ten bate van de bossen en de houtsector

Op 20 september 2013 heeft de Europese Commissie de Mededeling 'Een nieuwe EU-bosstrategie ten bate van de bossen en de houtsector' voorgelegd aan het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's. De Groep bosbouw heeft deze mededeling behandeld en de ontwerpconclusies van de Raad besproken. Tijdens de bijeenkomst van 29 april 2014 heeft de Groep bosbouw overeenstemming bereikt over de ontwerpconclusies van de Raad van de Europese Unie over 'Een nieuwe EU-bosstrategie ten bate van de bossen en de houtsector'.

Conclusies van de Raad

De conclusies bestaan uit 29 punten die de politieke kern beschrijven. Hierin worden door de Raad van de Europese Unie een aantal principes voorop gesteld die dienen als leidraad voor de strategie. De principes luiden als volgt:

- Multifunctionaliteit/ duurzaamheid
- Inhoudelijke koppeling met MCPFE/FE
- Nationale bevoegdheid
- Omzetting naar passende beleidsplannen (bijvoorbeeld nationale bosbeleidspunten)
- EU-niveau moet toegevoegde waarde hebben
- Samenwerking en coördinatie is nodig
- Betrokkenheid stakeholders versterken
- Competitiviteit en economische levensvatbaarheid bossector (incl. verwerkende industrie) versterken.

De Raad memoreert de gedeelde visie op Europese bossen in het ministerieel besluit van Oslo (2011) over Europese bossen voor 2020 als één van de sleutelementen in het

huidige beleidskader voor bossen in Europa: "een toekomst creëren waarin alle Europese bossen een vitale, productieve en multifunctionele rol hebben. Waarin bossen daadwerkelijk bijdragen tot duurzame ontwikkeling, doordat zij zorgen voor menselijk welzijn, een goed gezond milieu en economische ontwikkeling in Europa en in de hele wereld. Waarin ten bate van

Een nieuw raamwerk op Europees niveau is wenselijk om ervoor te zorgen dat het multifunctionele potentieel van bossen in de Europese Unie maximaal wordt benut.

de samenleving concreet vorm wordt gegeven aan het unieke potentieel van bossen ter ondersteuning van een groene economie, levensonderhoud, mitigatie van klimaatverandering, behoud van biodiversiteit, ter verbetering van de waterkwaliteit en ter bestrijding van woestijnvorming". ➔

Een nieuw raamwerk

In de afgelopen decennia hebben vele ingrijpende maatschappelijke en politieke beslissingen invloed gehad op het perspectief van de Europese samenleving op bossen en bosbouw. De lidstaten hebben de door Europa gestelde doelen en principes zeer verschillend geïnterpreteerd en uitgevoerd. Daarnaast worden er aan bossen steeds hogere eisen gesteld in de zin van multifunctioneel bosbeheer en komt er almaar meer wet- en regelgeving op het gebied van bos- en landgebruik.

Een nieuw raamwerk op Europees niveau is wenselijk om ervoor te zorgen dat het multifunctionele potentieel van bossen in de Europese Unie maximaal wordt benut. Daarnaast heeft ieder land zijn verantwoordelijkheid om te voldoen aan de stijgende vraag naar hernieuwbare grondstoffen. Er moet richting worden gegeven aan de uitdagingen en kansen op het gebied van onder andere energiegebruik, logistiek, klimaatverandering en grondstoffen waarmee de houtsector zich geconfronteerd ziet. In dit nieuwe raamwerk moet plaats zijn voor de bescherming van bossen en biodiversiteit tegen aanzienlijke effecten van stormen, bosbranden en dergelijke. De Europese Unie heeft een overkoepelende visie nodig om bosgerelateerd beleid te coördineren wat synergiën mogelijk maakt met andere sectoren.

Leidende beginselen

De Europese bossenstrategie moet het bosbeheer benaderen op een holistische en coherente manier. Onderstaande kernbeginselen zijn essentiële waarden die daaraan bijdragen.

Om gemeenschappelijke doelstellingen te kunnen realiseren is een samenwerking tussen de lidstaten en een gedegen coördinatie van beleidsinitiatieven van groot belang.

- Duurzaam bosbeheer en multifunctionaliteit van bossen, waarbij deze op een evenwichtige wijze velerlei goederen en diensten kunnen leveren en hun bescherming gegarandeerd blijft.
- Efficiënt hulpbronnengebruik, waarbij de bijdrage die de bossen en de bosbouwsector leveren aan plattelandsontwikkeling, groei en werkverschaffing wordt geoptimaliseerd.
- Wereldwijde verantwoordelijkheid voor de bossen, waarbij een duurzame productie en consumptie van bosproducten wordt bevorderd.

Door de stijgende verwachtingen die aan bos en bosbeheer worden gesteld, is afstemming van sectorale beleidskeuzes op Europees niveau noodzakelijk.

Van theorie naar praktijk

De EU trekt aanzienlijke financiële middelen uit voor bos en bosbeheer in Europa. Deze middelen worden ter beschikking gesteld in het kader van de plattelandsontwikkelingsverordening. 90% van de EU-financiering voor bossen komt uit dit fonds. Deze middelen moeten doelgericht worden ingezet zodat ze bijdragen aan het realiseren van de strategie. Een manier om dit te doen zijn de LIFE+ projecten, structuurfondsen en Horizon 2020.

LIFE+ ondersteunt natuurbehoud, aanpassing aan klimaatverandering, informatie en milieubescherming. De structuurfondsen op hun beurt ondersteunen cohesieprojecten en Horizon 2020 ondersteunt onderzoek en innovatieacties.

Naast bovenstaande initiatieven zal worden gewezen op andere gebieden waarop van de lidstaten de medewerking mag worden verwacht. Bijvoorbeeld bosbrandpreventie, bestrijding van ziekten en plagen, bevordering van op duurzame wijze verkregen hout en regionale en transregionale samenwerking.

Een rationeel gebruik van de beschikbare middelen en een betere afstemming tussen EU- en nationale financiering kunnen bijdragen tot een betere implementatie van de strategie.

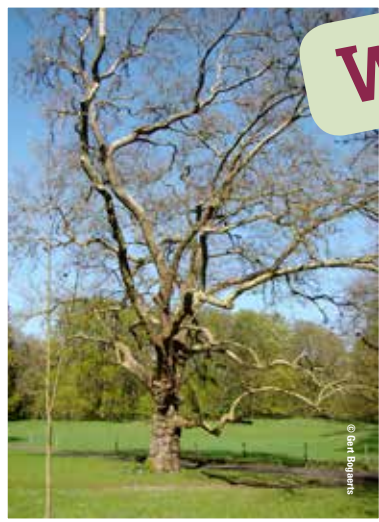
Conclusie

Door de stijgende verwachtingen die aan bos en bosbeheer worden gesteld, is afstemming van sectorale beleidskeuzes op Europees niveau noodzakelijk. Een strategische visie op bosproblematiek zorgt voor een holistische benadering van bosbeheer wat bossen in staat stelt beter te kunnen anticiperen op ontwikkelingen in andere sectoren. De strategie opent deuren naar een groene economie waarin de baten die door het bos geleverd worden op duurzame wijze kunnen worden benut. Een vastberaden aanpak en politieke en lokale steun van alle betrokken partijen is van het grootste belang.

Wedstrijd

De mooiste boom

© Bert Boghearts

Sander Jansens, zaakvoerder van Landmax: *Als mensen hebben we allemaal op een of andere manier een band met de natuur. We beseffen, godzijdank, dat we ook een verpletterende verantwoordelijkheid hebben om onze kinderen en kleinkinderen ook te kunnen laten genieten van al het moois dat overal groeit en bloeit.*

Landmax
 totaaloplossing in landbeheer

© Bert Boghearts

enkele prachtige bomen staan, in een al even prachtige omgeving. Een boom waar u, terecht, fier op bent.

Net daarom lanceren we als Landelijk Vlaanderen samen met de Vlaamse Bosgroepen en met hoofdsponsor Landmax dit jaar de "mooiste boom" verkiezing.

We willen Vlaanderen dit jaar leren kennismaken met de mooiste boom. Deze boom kan alle vormen en maten hebben, kan op een eenzaam plekje in je bos staan te glunderen of misschien majestueus boven een heleboel andere bomen uitsteken. Misschien staat deze boom wel in uw bos?

Recent op 11 juni, tijdens onze ledenontmoeting in Kuringen, stelde Christophe Lenaerts de verkiezing voor.

U kan via de website www.mooisteboom.be uw mooie boom insturen. Neem enkele foto's en vertel ons waarom u vindt dat uw boom wel eens de mooiste zou kunnen zijn. U kan dit doen tot 15 augustus. Eind augustus zal er dan een longlist gemaakt worden waarop de kandidaat-winnaars bekend gemaakt zullen worden. Vanaf dan kan een mix van publiek en jury beslissen wie met recht de titel mag dragen van "mooiste boom van Vlaanderen"!

Francis De Beir, voorzitter van Bosgroepen: *De schoonheid van bomen verwijst naar hun belang voor de toekomst van de planeet.*

Christophe Lenaerts, secretaris Generaal van Landelijk Vlaanderen: *Alhoewel alle bomen mooi zijn, staan er in het bos altijd enkele pareltjes. Het zijn net deze pareltjes die we met dit initiatief van de "mooiste boom" zoeken en in het daglicht willen zetten.*

Doe mee en laat Vlaanderen genieten van uw pareltje in onze Vlaamse natuur!

wordt dan de mooiste boom verkozen. Meer details over het avondprogramma van de bekendmaking zal u kunnen lezen in de volgende editie van Landeigenaar in september.

mooisteboom.be

Alle info vindt u op onze website
www.mooisteboom.be

- Inschrijven via website: www.mooisteboom.be
- Tot en met 15 augustus
- 27 augustus bekendmaking Longlist.
- Stemming publiek tot 30 september
- Verkiezingsavond: oktober 2015

Mensen leren kijken en vooral leren genieten van de natuur, is een eervolle opgave waar iedereen op zijn manier mee omgaat. U als boseigenaars bezit zo'n pareltje, zo'n deel van onze natuur. Een stukje natuur waarin ongetwijfeld

Agroforestry in Vlaanderen

> Auteur: Bart Vleeschouwers - Lid van de projectgroep - Stafmedewerker Boerenbond

© Agroforestry in Vlaanderen

Agroforestry (in Vlaanderen ook wel 'boslandbouw' genoemd) is de landbouwmethode waarbij bomen worden aangeplant in landbouwpercelen met als bedoeling een verhoogde totale opbrengst te verkrijgen van zowel landbouwproducten als hoogwaardig hout. Deze techniek is op zichzelf niet nieuw... denk maar aan het aanplanten van wilgen en populieren aan de rand van landbouwpercelen of aan de hoogstamboomgaarden die vroeger een integraal deel uitmaakten van het Vlaamse platteland, maar door de wetenschappelijke benadering van het fenomeen wordt de combinatie van hout en landbouw terug heel wat interessanter. Door de snelle ontwikkelingen in de landbouw de laatste honderd jaar en de voortdurende perceelsvergroting zijn de houtachtige elementen in veel gebieden van Vlaanderen immers zo goed als verdwenen. Nochtans kan agroforestry heel wat interessante dingen bieden die een nadere beschouwing verdienen.

Een stevige wetenschappelijke basis

In Frankrijk begon men een 15-tal jaar geleden intensief onderzoek te doen naar de mogelijkheden van een gecombineerde teeltmethode waarbij klassieke landbouwteelten worden gecombineerd met houtproductie. Pionier Christian Dupraz van het Franse landbouwonderzoeksinstituut INRA (Institut National de la Recherche Agronomique) ontwikkelde vanuit zijn basis in Montpellier een wetenschappelijke onderbouw van deze aanpak.

Daarbij werden bomen aangeplant in rijen in de landbouwpercelen en werden de effecten nagegaan op zowel de groei en de opbrengst van de landbouwteelten

als van de bomen zelf. In de volgende jaren werd dit onderzoek uitgebreid naar andere landen van Europa, Amerika en de rest van de wereld.

Daarbij werden resultaten berekend waaruit blijkt dat de gecombineerde opbrengst soms tot 30% hoger kan liggen dan bij een monocultuur van het landbouwgewas of van een bosaanplant van de soorten bomen. Deze extra opbrengst was zowel fysiek (biomassa-opbrengst) als economisch aantoonbaar.

© Agroforestry in Vlaanderen

Door deze aanpak werd vermeden dat agroforestry terecht kwam in het zachte alternatieve kamp. Ook vanwege de overheid werd het fenomeen agroforestry *au sérieux* genomen en zo worden er in Vlaanderen en Wallonië momenteel aanplantsubsidies gegeven voor agroforestry-aanplantingen door landbouwers.

IWT project 'Agroforestry in Vlaanderen'

Ook in Vlaanderen werd een onderzoeksproject goedgekeurd om na te gaan in hoeverre agroforestry ook haalbaar was in Vlaamse omstandigheden. Dit project (dat voor een duur van 5 jaar werd goedgekeurd) wordt uitgevoerd door een consortium van verschillende partijen: het ILVO (Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek), de Universiteit van Gent, de Bodemkundige Dienst van België en Agrobeheercentrum ECO².

De projectgroep doet zowel wetenschappelijk onderzoek door onder meer de invloed van bomen op de gewassen en de bodem te meten, door de maatschappelijke aanvaarding te onderzoeken, door startersadvies te leveren, door communicatie-activiteiten op te zetten enz.

Er wordt momenteel ook gewerkt aan een website die alle kennis over agroforestry samenbrengt. Op deze site vindt men info over de wetgeving, de soortenkeuze, de aanleg en aanplant van een agroforestryperceel, het

Nadelen situeren zich vooral in de wettelijke hoek: bijvoorbeeld de verplichting uit de pachtwet om als pachter een voorafgaande schriftelijke toestemming te hebben vooraleer een aanplanting van bomen te doen op het perceel.

onderhoud van de bomen, mogelijke gezondheidsproblemen van de aanplanting, enz.

Iedereen die geïnteresseerd is in de thematiek kan zich ook inschrijven voor een gratis elektronische nieuwsbrief van het project. Recent kwam trouwens de tweede nieuwsbrief 'van de pers'. Inschrijven kan eenvoudig door de link te volgen op de homepage van het project.

Voor- en nadelen van agroforestry

Er zijn een heleboel redenen waarom een landbouwer een agroforestry-aanplant zou doen op zijn bedrijf, net zoals er een aantal mogelijke redenen zijn waarom het niet aangewezen of zelfs onmogelijk is om ermee te beginnen. We willen er hier enkele even aanraken. In verdere nummers van dit blad zullen we een aantal van die zaken uitgebreider behandelen omdat die voor landeigenaars van groot belang kunnen zijn.

Voordelen

Landschappelijke verrijking, windscherm, verhoging van biodiversiteit, schuilplaats voor wild, vermindering van erosie, verhoging van de biomassaproductie, verhoging van de toegevoegde waarde, spaarpotje voor de oude dag, invulling van de vergroeningsverplichting van het Europees Landbouwbeleid, schaduw voor het vee, enz.

Nadelen

Nadelen situeren zich vooral in de wettelijke hoek: bijvoorbeeld de verplichting uit de pachtwet om als pachter een voorafgaande schriftelijke toestemming te hebben vooraleer een aanplanting van bomen te doen op het perceel. Op zich is dat logisch, maar in een land waar 70% van de landbouwgronden gepacht worden, beperkt dat in niet geringe mate de toepasbaarheid van agroforestry.

Daarnaast zijn er nog een aantal zaken waaraan momenteel gewerkt wordt inzake ruimtelijke ordening, geklasseerde landschappen, bosdecreet enz.

Deze wettelijke onduidelijkheden zorgen er wel voor dat landbouwers voorlopig wat afwachtend zijn om met de aanplanting van bomen in hun percelen te beginnen.

Het is ook geen evidentie: jarenlang hebben de overheid, de vakpers, het onderzoek en de landbouworganisaties verteld dat bomen in het landbouwgebied een

© Agroforestry in Vlaanderen

negatief effect hebben op de opbrengsten en nu zouden bomen ineens wel goed zijn. Als landbouwer zou je van minder wat afstandelijk reageren.

Aanplantsubsidie

Heel belangrijk is dat in Vlaanderen momenteel een regeling bestaat dat een landbouwer een subsidie kan krijgen tot 80% van de aanplantkosten voor een agroforestry-aanplanting.

Op de specifieke voorwaarden van deze subsidie zullen we later wel terugkomen. De oproep voor nieuwe projectaanvragen zal waarschijnlijk ergens in de loop van augustus verschijnen. Meer informatie vindt u op de website van 'Agroforestry in Vlaanderen' of op de site van het Departement Landbouw en Visserij (<http://lv.vlaanderen.be/nl>).

Elementair in dit programma is wel dat het om een duidelijke combinatie moet gaan van landbouwproductie en houtproductie. Verkapte bosaanplantingen worden duidelijk niet aanvaard. De controle is trouwens behoorlijk streng zodat misbruiken moeilijk zijn.

Ook in Wallonië bestaat er een aanplantsubsidie, maar die werkt volgens een heel ander principe dan de Vlaamse regeling. In Vlaanderen is dit subsidieprogramma ingebed in de Plattelandsontwikkeling waardoor gesubsidieerde agroforestrypercelen ook meteen op Europees niveau erkend zijn. In Wallonië werkt men met een subsidie met eigen middelen van het gewest. Hierdoor zijn er meer vormen van aanplantingen mogelijk maar tegelijk vallen aanplantingen wel door de mazen van het Europese net en worden ze niet aanvaard voor de vergroeningsverplichting.

Conclusie

Agroforestry is zeker nog geen verworven zaak in Vlaanderen. Er dienen nog een aantal losse eindjes te worden vastgeknoopt maar de gestage toename van het aantal initiatieven links en rechts in Vlaanderen laat vermoeden dat het een blijver kan worden in het landbouwlandschap van Vlaanderen. Vanuit de projectgroep zal men de ontwikkelingen in dit domein intensief blijven opvolgen en blijven communiceren over de vorderingen inzake onderzoek en wetgeving.

Wie meer informatie zoekt, willen we graag doorverwijzen naar onze website waar u alle nodige info en contactgegevens kan vinden. <http://www.agroforestryvlaanderen.be>

Landelijk Vlaanderen is als eigenaarsorganisatie lid van de gebruikersgroep Agroforestry in Vlaanderen.

advies . beheer . planning

Frederik Vaes
0473 22 39 50

Geert Bruynseels
0475 71 27 23

www.dcb-net.be

Hoe uw vastgoed voor de langstlevende te regelen met vrijstelling van successierechten

Koppels willen elkaar zoveel mogelijk beschermen bij een overlijden. De langstlevende wenst maximale controle te behouden over het vermogen, zonder daarbij veel successierechten te moeten betalen.

In een huwelijkscontract worden meestal een keuzebeding en verblijvingsbeding opgenomen om de langstlevende echtgeno(o)t(e) veilig te stellen. Deze plannings technieken brengen echter hogere successierechten met zich mee.

Wilt u de maximale controle voor de langstlevende behouden én successierechten besparen, dan dient u een stap verder te gaan dan de klassieke bedingen in het huwelijkscontract. U werkt namelijk het best met een bijzonder keuzebeding.

Dit bijzonder keuzebeding plaatst de gezinswoning in de kavel van de eerststervende echtgeno(o)t(e). De vrijstelling van successierechten tussen echtgeno(o)t(e)n voor de gezinswoning, het bijzonder keuzebeding en het testament worden dan gecombineerd toegepast. Op die

manier wordt onroerend goed tot een gelijkaardige waarde van de gezinswoning vrijgesteld van successierechten voor de langstlevende echtgeno(o)t(e).

Indien u ook de successierechten wilt drukken die uw kinderen zouden moeten betalen bij het overlijden van de langstlevende, kunt u ervoor kiezen hen bij een eerste overlijden al te betrekken bij de verdeling van het onroerend vermogen.

Voor meer informatie contacteer vrijblijvend:

Proclarius

Schaliënhoevedreef 20T, 2800 Mechelen

www.proclarius.be | info@proclarius.be

015/69 98 47

Industriële complexen

KMO-gebouwen

Logistieke ruimtes

Winkelcomplexen

Kantoren

Landbouwgebouwen

Buitenzwembaden

Binnenzwembaden

Publieke zwembaden

Wortegem-Petegem +32 56 69 41 11 | Tessenderlo +32 13 29 27 27 | Mornimont +32 71 75 07 40

www.willynaessens.be

© <http://www.herita.be>

Samenwerkingsovereenkomst Herita en Vlaamse Regering

In het kader van de uitvoering van de Beleidsnota Onroerend Erfgoed 2015-2019 keurt de Vlaamse Regering een meerjarige samenwerkingsovereenkomst goed met Herita vzw. Herita vzw moet uitgroeien tot de onroerenderfgoedorganisatie in Vlaanderen. Hierbij zal ze als partnerorganisatie complementair aan en versterkend voor de overheid werken. Ze fungeert als spreekbuis voor de eigenaars en beheerders van het onroerend erfgoed, biedt ondersteuning en een stem aan het middenveld en neemt een begeleidende rol op voor de vrijwilligerswerking. Bovendien heeft Herita vzw een onmisbare taak op het vlak van de ontsluiting van het erfgoed. De vzw zal inzetten op erfgoedparticipatie voor iedereen, met als belangrijk instrument de jaarlijkse Open Monumentendag.

Bron: www.vlaanderen.be

RUP Landbouw-, natuur- en bosgebieden Gerkenberg-Herenbossen in Bree

De Vlaamse Regering beslist tot voorlopige vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Landbouw-, natuur- en bosgebieden Gerkenberg-Herenbossen' in Bree en keurt de bijbehorende bijlagen goed. Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt nu onderworpen aan een openbaar onderzoek. Het departement Ruimte Vlaanderen en het Agentschap voor Natuur en Bos zullen in overleg met de Vlaamse Landmaatschappij en het

departement Landbouw en Visserij de planuitvoeringsnota verderzetten, die de basis vormt voor de tweede fase 'GRUP landbouwgebieden en beekvalleien Helchteren, Peer, Meeuwen en Bree'.

Bezwaren en adviezen kunnen worden ingediend tot en met 14 augustus 2015, bij de gemeente Bree. Meer informatie over de plannen vindt u bij de gemeente of op <http://rsv.vlaanderen.be/RSV/RuimtelijkStructuurplanVlaanderen/Planningsprocessen/Landbouwnatuurenbos/LimburgseKempenenMaasland/RUPHelchteren,Peer>.

Pachtprijscoëfficiënten Namen en Waals-Brabant

Sinds 1 april zijn eindelijk ook de pachtprijscoëfficiënten voor Namen Waals-Brabant gekend. Daarmee zijn dan ook alle coëfficiënten voor het Waalse gewest voor de periode 1/1/2014 tot en met 31/12/2016 gekend. U kunt deze terugvinden op de website van onze Waalse zusterorganisatie Nature, Terre et Forêt (NTF): <http://ntf.be/coefficients-de-fermage>.

© <http://plpnemweb.ucdavis.edu/nemaplex/images/g145s2.jpg>

Dennenaaltje

De *Ursaphelenchus xylophilus*, of te wel het Dennenaaltje, is een parasitaire aaltje van maximaal een millimeter groot. Hij nestelt zich in het xyleem (buitenste houtlaag van een boom) en verstoort daar de sapstroom. Geïnfecteerde bomen kunnen binnen enkele maanden afsterven. Dit aaltje is een groot probleem in Portugal en Spanje. Ook Frankrijk vreest voor de aantastingen in de grote bosgebieden van le Landes. Iedere lidstaat van Europa is volgens richtlijn 2000/29/EG verplicht om een noodplan op te stellen voor de bestrijding van deze parasiet, zo ook België. Het APB-NB zal namens de private sector zetelen in de overleggroep en de technische werkgroep om invulling te geven aan het noodplan. Dit zal gaan over hele operationele zaken zoals beschikbare manschappen, materiaal of contactgegevens maar ook juridische vraagstukken zullen worden behandeld. Meer details over de werking van deze werkgroepen zullen in een later stadium worden gepubliceerd.

LIFE Nature project Bosgroepen

Vanuit de Vlaamse Bosgroepen is een LIFE Nature project geïnitieerd. LIFE is een Europees fonds dat ondersteuning biedt aan projecten gericht op

natuurontwikkeling, klimaatadaptie en milieubescherming. Sinds 1992 zijn er al 4171 projecten gefinancierd. De projectcoördinator is Bos+ die de technische aansturing op zich neemt, de verschillende bosgroepen zijn als partner opgenomen en ook het APB-NB zal als partner instaan voor de beleidscommunicatie. De European Landowners' Organization (ELO) zal instaan voor de disseminatie op Europees niveau. Het project richt zich op de verbetering van habitats, met een focus op boshabitats, in functie van de implementatie van Natura 2000 in Vlaanderen. Op dit moment wordt er hard gewerkt aan een projectvoorstel dat op uiterlijk 1 oktober 2015 moet worden ingediend bij Europa. Als het project wordt goedgekeurd komen er extra middelen vrij voor de ontwikkeling van natuur op privaat eigendom.

Projectoproep Bebossing

Het Agentschap Natuur en Bos start voor de vijfde maal het project voor aankoop en bebossing van nog niet eerder beboste terreinen. In het kader van deze oproep wordt de aankoop gefinancierd met middelen uit het Bossencompensatiefonds. Aankopen worden voor maximaal 60% van het aankoopbedrag gefinancierd met een plafond van 2,5 €/m². Nieuw dit jaar is dat, dankzij de inspanningen van Landelijk Vlaanderen, de inschrijving is uitgebreid en toegankelijk is voor alle publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen evenals natuurlijke personen. De subsidies worden verleend voor de aankoop van de te bebossen gronden, voor de inrichting dienen andere subsidies aangevraagd te worden. De bebossing zelf dient binnen 6 jaar gerealiseerd te worden. De projectvoorwaarden en aanmeldingsformulieren zijn in detail uitgewerkt in de infobundels die zijn gepubliceerd op de website van het APB-NB; www.privaatbeheer.be.

Telemak®

webcast
streaming
video services

Contact:
Emmanuel De Groef
Tel: +32 2 709 10 50
manu.de.groef@telemak.com
www.telemak.com

algemene aannemingen
VAN WEZEMAE
n.v.

woestijnstraat 25 | b-2880 bornem
t. 03 889 25 40 | f. 03 889 91 02
www.bouwbedrijfvanwezemael.be

25
jaar

gebouwd
op solide
funderingen

U bent als eigenaar op zoek naar een aantrekkelijke, klare, transparante en vooral begrijpbare formule voor landbouw op uw gronden? Dan is Agriland NV voor u de beste partner.

Ons doel is niet uitsluitend een financiële optimalisatie te verzekeren, maar ook de band tussen de eigenaar, zijn land en de landbouwwereld te onderhouden. We ondersteunen de vergroening, de lokale werkgelegenheid en vertegenwoordigen u bij de overheid. Kortom, een duurzame en maatschappelijk verantwoorde landbouw.

De beste zorg voor uw grond krijgt u van Agriland NV. Meer info op www.agriland.be

Agriland NV // Avenue Pasteur 23 - 1300 Wavre // tel. +32 10/232 906 // fax +32 10/232 909 // e-mail: agriland@skynet.be

8^e Forum for the Future of Agriculture groot succes

> Auteur: Anuk van der Steen, Landelijk Vlaanderen

An initiative from

syngenta

ELO

Landelijk Vlaanderen was ook dit jaar aanwezig op de jaarlijkse FFA (Forum for the Future of Agriculture).

Ruim 1.500 vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, politiek, bestuur, wetenschap en het (agrarisch) bedrijfsleven bogen zich over de vraag hoe landbouw kan bijdragen aan de realisatie van duurzaamheidsdoelstellingen.

Diverse vooraanstaande sprekers kwamen daarbij aan het woord, waaronder: Phil Hogan (Europees Commissaris Landbouw &

Plattelandontwikkeling), Karmenu Vella (Europees Commissaris Milieu, Maritieme Zaken & Visserij) & Jeremy Rifkin (econoom en auteur).

De nieuwe FFA-voorzitter, Janez Potocnik, aanhoorde hun conclusies omtrent het belang van deze ontwikkelingsdoelstellingen en de leidende rol van Europa om globaal voedsel en milieuveiligheid te voorzien.

Dankzij de diversiteit aan sprekers stond het achtste FFA-congres weer garant voor vele interessante discussies.

Het FFA heeft zonder meer bijgedragen aan de verdere verdieping van de discussie over de verduurzaming van de landbouw, de rol van de markt en van de consumenten zelf.

Graag meer weten? Bekijk dan het volledige videoverslag op www.forumforagriculture.com.

cazimir
ADVOCATEN AVOCATS ATTORNEYS

President Kennedypark 13/D
8500 Kortrijk

Tel.: +32 (0)56 25 21 07

Vijfhoekstraat 40/C
1800 Vilvoorde

Tel.: +32 (0)2 255 87 00

info@cazimir.be

www.cazimir.be

Cogels-Osylei 40
2600 Antwerpen

Tel.: +32 (0)3 218 51 25

Laat je bos & beheren & renderen!

ooo
Landmax
NATUURMAKERS

FULL SERVICE ADVIESBUREAU VOOR BOS- EN NATUURBEHEER

Ontdek meer op
www.landmax.be

Maatschappelijk belang en ecosysteemdiensten van bos

> Auteur: Jan Spaas, bestuurder Aanspreekpunt Privaat Beheer – Natuur en Bos

Maatschappelijk belang

De maatschappelijke belangstelling voor bos en natuur neemt toe, in gelijke tred met onze welvaart. Bos en natuur zijn essentiële elementen van en voor ons welzijn en belangrijke bouwstenen van het landschap waarin we leven en waarvan we genieten. Ze zijn ook in toenemende mate voorwerp van 'bemoeiing' vanwege de maatschappij. Als beheerders en hoeders van het patrimonium, is het wenselijk dat wij de diensten – ecosysteemdiensten – die geboden worden omschrijven en bekend maken en dit met een dubbel doel: respect en waardering voor het bos enerzijds, en kennisname door wie en hoe het beheer voor instandhouding en uitbreiding kan gerealiseerd worden anderzijds.

Het Natuurrapport 2014 beschrijft de toestand en trend van ecosystemen en ecosysteemdiensten in Vlaanderen. Geïnspireerd en gedocumenteerd door het Natuurrapport, wordt een overzicht gegeven van de bos gerelateerde ecosysteemdiensten omdat de bossector onze (Vlaamse bosgroepen hun) eerste zorg blijft.

De rol van biodiversiteit in de levering van ecosysteemdiensten is ook aan het bosbeheer verbonden, dat we hier als een afzonderlijk thema en als dusdanig behandelen.

Ecosysteemdiensten

Een ecosysteemdienst is een dienst die een ecosysteem levert aan de mens of maatschappij. Ecosysteemdiensten worden als volgt ingedeeld:

1. Regulerende,
2. producerende en
3. culturele ecosysteemdiensten.

Als **regulerende diensten** zijn er bijvoorbeeld de klimaatregulerende diensten die de bossen ons leveren. Koostofdioxide (CO_2) betekent in Vlaanderen 86,9% van de broeikassenemissie, een emissie die bossen wegvangen uit de lucht en opslaan in hun ondergrondse delen. Bos absorbeert eveneens methaan (NH_4) en stikstofoxide (NO), waarvan de uitstoot de programmatorische aanpak stikstof bepaalt (zie artikels PAS-problematiek in Landeigenaars 65 en 66).

Bossen (grote bomen) vangen ook 2 tot 16 keer meer fijn stof op dan lage vegetaties. Fijn stof leidt in Vlaanderen jaarlijks tot een verlies van 79.500 gezonde kwaliteitsvolle levensjaren en is verantwoordelijk voor 70% van de totale ziektelast door milieuverontreiniging,

Als regulerende ecosysteemdienst noteren we ook nog erosiebestrijding en het kwalitatief en kwantitatief beschermen van water.

Het multifunctioneel en duurzaam bosbeheer is gekenmerkt door diversiteit in boom- en kruidensamenstelling, evenals een gedifferentieerde leeftijdsopbouw.

Deze mix maakt het bos robuuster t.a.v. plagen en klimaatverandering, Bos is ook een toevluchtsoord voor bedreigde organismen en biedt ruimte voor een aangepaste biodiversiteit zowel binnen het gesloten bos als in de bosranden en open plekken.

Onder de **producerende ecosysteemdiensten** vinden we wild, vruchten, padenstoelen e.a. producten met hoofdzakelijk houtproductie. Houtproductie is een natuurvriendelijke hernieuwbare grondstof ter vervanging van bouwmaterialen geproduceerd op basis van fossiele grondstoffen.

Als **culturele dienst** biedt het bos een aantrekkelijke en aangename leefomgeving, die onze geestelijke en lichamelijke gezondheid en welzijn ten goede komt. Onder de rubriek 'ecosysteemdiensten en welzijn' wijst het natuurrapport 2014 op het belang van wandelen, zij het slechts 30 min. per dag. Bossen leveren bij uitstek een (gezuiverde) gezonde leefomgeving. Hun spreiding over Vlaanderen is echter ongelijk. Hun kwaliteit, biodiversiteit en landschappelijke aantrekkelijkheid, neemt wel gestaag toe.

De bosgroepenwerking is daartoe het aangewezen instrument, door alle politieke partijen erkend en gewaardeerd, zoals blijkt uit de commissieverslagen van het Vlaams parlement.

Families en wandelgroepen zoeken aantrekkelijke landschappen en bossen op, maar ook voor sociale verbondenheid en algemeen welzijn is bosbezoek een bevorderlijke tijdsbesteding.

Synergieën tussen de bosecosysteemdiensten blijken ten overvloed uit de studies ter zake, zoals ook blijkt in het natuurrapport 2014. Uiteraard rapporteert het INBO over een ruimere waaier van ecosysteemdiensten in relatie tot biodiversiteit.

Het actuele bosbeleid situeert zich volledig in die trend en leunt voor vele ecosysteemdiensten aan bij het Vlaamse natuurbeleid.

Het productie-, natuur- en sociaalgerichte bosbeleid vergt echter een grondige kennis van de mechanismen en interacties voor een soortenrijke en meerjarige bosontwikkeling. De modale bosbeheerder mist nog de vereiste kennis en toepasmogelijkheden. Indien Vlaanderen het vooropgestelde bosbeleid en bovendien het ambitieus Europese Natura 2000 programma (een derde van de oppervlaktedoelstellingen moet door de bossector ingevuld worden) wil realiseren en begrijpelijk maken voor de tienduizend eigenaars van een beperkt, versnipperd bosbezit en daartoe een maatschappelijk draagvlak wil tot stand brengen is een deskundige begeleiding en opvolging noodzakelijk.

De bosgroepenwerking is echter in vraag gesteld doordat de bevoegdheid over, en de financiering van de bosgroepen naar de 5 (verschillende) provincies overgeheveld is, zonder dat een juridisch verankerd kader de provinciale begeleiding vastlegt. Laat ons hopen dat de werkgroep in het kader van de minaraad, op verzoek van de bevoegde ministers, een duurzame oplossing voor de bosgroepwerking vindt.

OVERWATER

Rentmeesterskantoor

ONZE DIENSTEN VOOR UW HOLLANDS GRONDBEZIT

Rentmeesterschap:	Wij kunnen voor u de pacht- en financiële administratie verzorgen en houden contact met de pachter.
Aan- en verkoop landbouwgrond:	Als u uw grondbezit wilt uitbreiden kunnen we voor u aankopen. Ook voor het verkopen van uw percelen die verpacht zijn, kunt u bij ons terecht.
Taxeren:	Voor het bepalen van de waarde kunnen wij voor u een taxatie uitvoeren, bijvoorbeeld voor een boedelverdeling.

KERKSTRAAT 54
3291 AM STRIJEN
ZUID-HOLLAND
NEDERLAND
T +31 78 674 94 32
WWW.OVERWATER.NL

Voor meer informatie of een afspraak

Neem contact op met de heer Pieter Kerkstra, +31 78 674 94 32 of stuur een e-mail naar p.kerkstra@overwater.nl.

Rentmeester NVR

KENNIS, ADVIES EN UITVOERING

'Overwater is sinds 1804 gevestigd in Strijen, zo'n drie kwartier rijden vanaf Antwerpen'

HET BEGIN VAN EEN NIEUW TIJDPERK

Design dat robuustheid en Zweeds vakmanschap uitademt, maar dat ook elegantie met comfort verbindt. Intuïtieve bediening en puur gebruiksgemak dankzij een 9" touchscreen display en een 12" volgrafisch driver display. Ruimte, comfort, zuivere lucht en het zuiverste geluid voor een ongeëvenaarde interieurbeleving. Een krachtige, maar uiterst efficiënte motor die garant staat voor nóg meer rijplezier en nóg minder CO₂-emissie. En de meest vooruitstrevende IntelliSafe veiligheidstechnologieën die u op elk rijmoment maximaal beschermen. Dat, is ons idee van luxe.

ONTDEK DE XC90

49 - 186 CO₂ G/KM | 2,1 - 8,0 L/100 KM

ACBRUSSELS.BE

UW VOLVO-VERDELER

ACB ZAVENTEM :

Leuvensesteenweg 430
1930 Zaventem
Tel : 02 712 60 20
info@acbrussels.be

ACB OVERIJSE :

Brusselsesteenweg 343
3090 Overijse
Tel : 02 686 06 40
info@acbrussels.be

LOUIS BRUSSELS :

Leuvensesteenweg 381-383
1030 Brussel
Tel : 02 743 81 81
volvo@garage-louis.be